ΤΕΥΧΟΣ 2 ΙΟΥΝΙΟΣ 2000

Σήματα Καπνού

ΔΕΛΤΙΟ αντιΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΜΕΞΙΚΟ

- Ο αγώνας για τη νομιμοποίηση των εκτρώσεων
- Ενάντια στην ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

- «Εργαστήρι» καταστροφής του περιβάλλοντος

ΧΙΛΗ

- ΜΑΠΟΥΤΣΕ: Οι «άνθρωποι της γης» ζητούν αναγνώριση

http://www.otenet.gr/alter/smokesigns/smokesigns.htm

Σήματα Καπνού

ΔΕΛΤΙΟ αντιΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Έκδοση της

ΟΜΑΔΑΣ αντιΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ για τη ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Ταχ. Διεύθυνση:
Στέκι Μεταναστών,
Βαλτετσίου 35,
1ος όροφος, Εξάρχεια

Τηλ.- Fax: 9811763

Τηλ.: 0944 422738

E-mail: ompllaam@yahoo.com

http://www.otenet.gr/alter/smokesigns/smokesigns.htm

Φωτογραφία εξωφύλλου: **Διαδήλωση στο Εκουαδόρ, Ιανουάριος 2000**

Επειδή πιστεύουμε ότι η αντι-πληροφόρηση χρειάζεται τη σύνθεση πολλών και διαφορετικών απόψεων, και επειδή οι αναγνώστες/τριες έχουν την ικανότητα να κρίνουν, να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν, χωρίς το έντυπο που διαβάζουν να «επιβάλει» τη μία και μοναδική «ορθή» άποψη, στα ***ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ*** δημοσιεύονται κείμενα, ειδήσεις και μεταφράσεις, που έχουν βέβαια ένα στίγμα αλλά δεν προϋποθέτουν την απόλυτη συμφωνία των μελών της ομάδας.

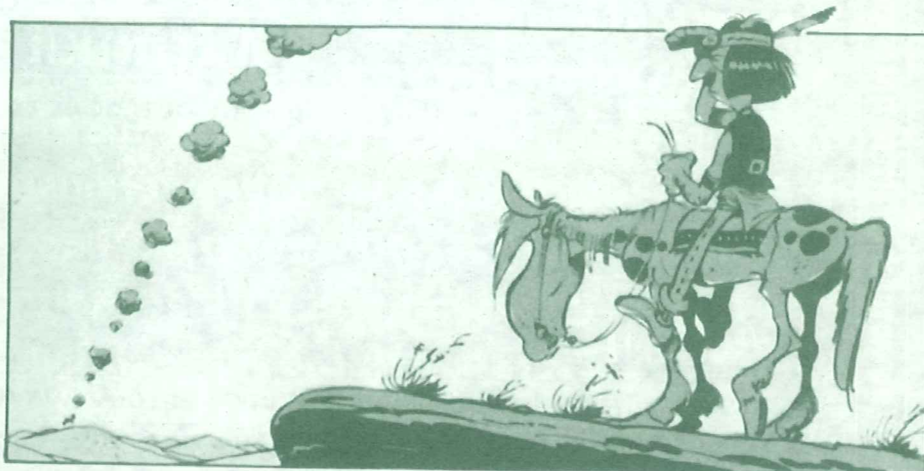
Άλλωστε, το έντυπό μας είναι ανοιχτό σε οποι@νδήποτε θέλει να συνεισφέρει με οποιονδήποτε τρόπο σε αυτή την προσπάθεια, προτείνοντας, γράφοντας, κρίνοντας, κατακρίνοντας, διορθώνοντας, μεταφράζοντας, αρκεί το κείμενο να εκπληρώνει κάποια ελάχιστα κριτήρια συμβολής στο διάλογο και στην αντιπληροφόρηση σχετικά με τα θέματα που απασχολούν το έντυπο.

ΤΣΙΑΠΑΣ, ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Κάθε αίμα έχει τη δική του ιστορία. Γυρίζει χωρίς διακοπή στον εσωτερικό λαβύρινθο του κορμιού και δεν χάνει την κατεύθυνση ούτε την αίσθησή του, κοκκινίζει το πρόσωπο ή το χλομιάζει φεύγοντας από αυτό, ξεπετάγεται απότομα από μια γρατζουνιά στο δέρμα, γίνεται προστατευτικό κάλυμμα μιας πληγής, πλημμυρίζει τα πεδία μάχης ή τα μέρη των βασανιστηρίων, μεταμορφώνεται σε ποταμό πάνω στην άσφαλτο ενός δρόμου. Το αίμα μάς οδηγεί, το αίμα μάς ξεσηκώνει, με το αίμα κοιμόμαστε και με το αίμα ξυπνάμε, με το αίμα χανόμαστε και σωζόμαστε, με το αίμα ζούμε και με το αίμα πεθαίνουμε. Γίνεται γάλα και τρέφει τα μωρά στην αγκαλιά της μάνας τους, γίνεται δάκρυ και κλαίει για τους δολοφονημένους, γίνεται εξέγερση και υψώνει μια σφιγμένη γροθιά ή ένα όπλο. Το αίμα χρησιμεύει στα μάτια για να βλέπουν, να καταλαβαίνουν και να κρίνουν, χρησιμεύει στα χέρια για τη δουλειά και τα χάδια, στα πόδια να πηγαίνουν εκεί που τα διατάζει το καθήκον. Το αίμα είναι γυναίκα και άνδρας, σκεπάζεται με πένθος ή με γιορτή, βάζει ένα λουλούδι στη μέση του, και όταν παίρνει ονόματα που δεν είναι τα δικά του, είναι γιατί αυτά τα ονόματα ανήκουν σε όλους αυτούς που έχουν το ίδιο αίμα. Το αίμα ξέρει πολλά, το αίμα ξέρει το αίμα που έχει. Μερικές φορές το αίμα ανεβαίνει σε άλογο και καπνίζει πίπα, μερικές φορές κοιτάζει με μάτια στεγνά γιατί τα στέγνωσε ο πόνος, μερικές φορές χαμογελάει με ένα στόμα από μακριά και ένα χαμόγελο από κοντά, μερικές φορές κρύβει το κεφάλι αλλά αφήνει να φαίνεται η ψυχή, μερικές φορές ικετεύει το έλεος από ένα τείχος βουβό και τυφλό, μερικές φορές είναι ένα πλάσμα που αιμορραγεί και το σηκώνουν στα μπράτσα, μερικές φορές ζωγραφίζει μορφές που επαγρυπνούν στους τοίχους των σπιτιών, μερικές φορές είναι η σταθερή ματιά αυτών των μορφών, μερικές φορές τη δένουν, μερικές φορές λύνεται, μερικές φορές μεταμορφώνεται σε γίγαντα για να ανέβει στα τείχη, μερικές φορές βράζει, μερικές φορές ησυχάζει, μερικές φορές είναι σαν πυρκαγιά που καίει τα πάντα, μερικές φορές είναι ένα φως σχεδόν απαλό, ένας αναστεναγμός, ένα όνειρο, ένα ακούμπισμα του κεφαλιού στον ώμο του αίματος που είναι δίπλα. Υπάρχουν αίματα που, ακόμα και όταν είναι κρύα, καίνε. Αυτά τα αίματα είναι αιώνια σαν την ελπίδα.

Ζοζέ Σαραμάγκου

Rebelion Internacional, 16-5-2000, Μετάφραση: Ε.Μ.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Η υπερεκμετάλλευση και εξάντληση των φυσικών πλουτοπαραγωγικών πόρων και η καταστροφή του περιβάλλοντος αποτελούν πια ένα από τα μείζονα προβλήματα -αν όχι το σημαντικότερο- της Λατινικής Αμερικής.

Η ύπαρξη μεγάλων -ακόμα- εκτάσεων με δάση που δεν έχουν καταστραφεί, η αφθονία φυσικών πόρων, σε συνδυασμό με την ύπαρξη νεοφιλελεύθερων κυβερνήσεων πρόθυμων να «εξυπηρετήσουν» κάθε απαίτηση του μεγάλου κεφαλαίου, εγχώριου ή πολυεθνικού, έχει οδηγήσει σε μια κούρσα υπερεκμετάλλευσης των φυσικών πόρων, μετατρέποντας σχεδόν ολόκληρη τη Λατινική Αμερική σε πραγματικό «εργαστήρι» καταστροφής του περιβάλλοντος.

Από αυτή την περιβαλλοντική καταστροφή πλήττονται άμεσα μεγάλοι πληθυσμοί (ιθαγενικοί και αγροτικοί κυρίως), των οποίων η ύπαρξη είναι άμεσα συνδεδεμένη με τους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία, χιλιάδες άνθρωποι οδηγούνται στις μεγάλες πόλεις, συνήθως χωρίς εργασία και στέγη, δημιουργώντας έτσι τις γνωστές παραγκουπόλεις της Λατινικής Αμερικής, αντιμετωπίζοντας τις ίδιες πιθανότητες εξαθλίωσης και εξόντωσης.

Σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Δεκέμβριος '99), η ζωή 300.000.000 ιθαγενών σε ολόκληρο τον κόσμο βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο λόγω της φτώχειας και της καταστροφής του περιβάλλοντος, ενώ το προσδόκιμο επιβίωσής τους είναι κατά 10 με 20 χρόνια μικρότερο από αυτό του υπόλοιπου πληθυσμού και η παιδική θνησιμότητα 3 φορές μεγαλύτερη. Στη Βολιβία 20 παιδιά ιθαγενών σε κάθε 100 που γεννιούνται πεθαίνουν πριν συμπληρώσουν τον πρώτο χρόνο της ζωής τους, ενώ στο Μεξικό 12 σε κάθε 100 παιδιά ιθαγενών που γεννιούνται πεθαίνουν πριν γίνουν 5 χρονών.

Μελέτη της Επιτροπής του ΟΗΕ για τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική σημειώνει ότι στην Κεντρική Αμερική, τα τελευταία 40 χρόνια, οι άνθρωποι κατέστρεψαν τη φύση περισσότερο από ό,τι μέσα στα 500 προηγούμενα και εκτιμά ότι, εάν οι ρυθμοί αυτοί συνεχιστούν, στα επόμενα 30 χρόνια τόσο το Μεξικό όσο και οι χώρες της Κεντρικής Αμερικής θα έχουν χάσει το σύνολο των δασών τους.

Οι σελίδες που ακολουθούν, δεν αποτελούν παρά μερικά μόνο παραδείγματα όσων συμβαίνουν στις διάφορες χώρες της Λατινικής Αμερικής.

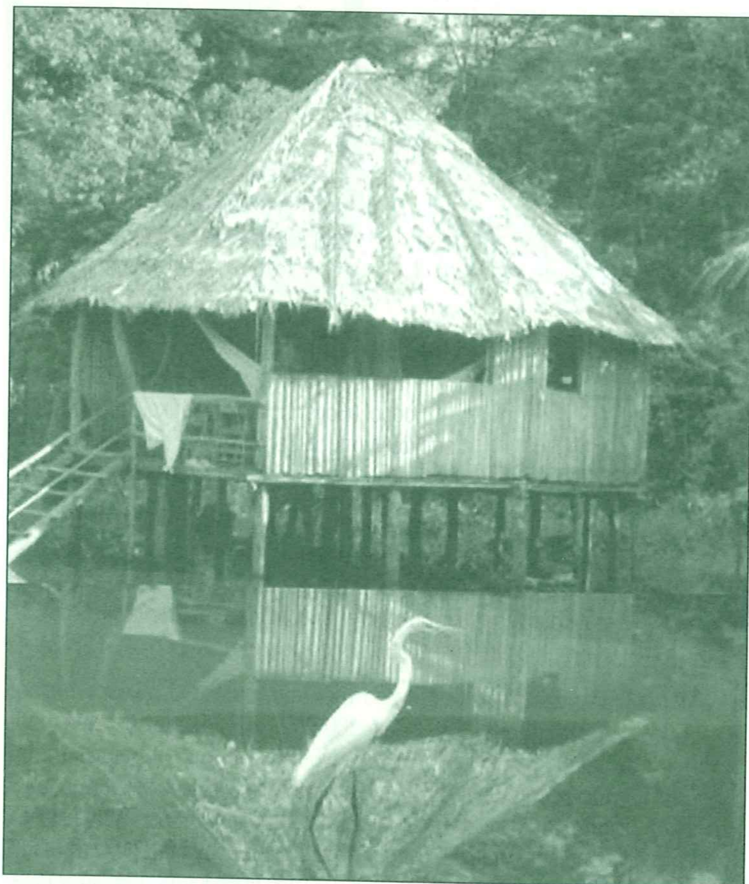
Επιμέλεια, μετάφραση: Α.Λ.

«Εργαστήρι» καταστροφής του περιβάλλοντος

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Η παράνομη αποψίλωση των δασών στην Αμαζονία -τον σημαντικότερο πνεύμονα πρασίνου του πλανήτη μας- έφτασε τα δύο τελευταία χρόνια σε μέγεθος όσο το Βέλγιο, σύμφωνα με καταγγελίες της *Greenpeace*.

Το 1998, η Αμαζονία έχασε 17.383 τετρ. χιλ. -αριθμός που αντιπροσωπεύει αύξηση από τον προηγούμενο χρόνο της τάξης του 31,4%- ενώ το 1999 αποψιλωνόταν έκταση «ισοδύναμη» με 200 γήπεδα ποδοσφαίρου ανά ώρα, περίπου 16.926 τετρ. χιλ., σύμφωνα με στοιχεία του βραζιλιάνικου υπουργείου Περιβάλλοντος. Και ενώ η κυβέρνηση θριαμβολογεί για την κατά 2,7% μείωση από τον προηγούμενο χρόνο, έρχονται στην επιφάνεια σχέδια ακόμα μεγαλύτερης καταστροφής.

Κάρλος Μαδέιρος: το φάντασμα της Αμαζονίας

Κάρλος Μαδέϊρος είναι το όνομα στο οποίο είναι καταχωρισμένα 120.000 τετρ. χιλ. ζούγκλας στην πολιτεία του Παρά, τη μεγαλύτερη της Βραζιλίας, στο βόρειο τμήμα της χώρας.

Το απίστευτο σ' αυτή την ιστορία δεν είναι το μέγεθος της γης -1,5% της συνολικής έκτασης της χώρας, έκταση όσο η Πορτογαλία και το Βέλγιο μαζί-, το απίστευτο είναι ότι ο κύριος αυτός, ο Κάρλος Μαδέϊρος δεν υπάρχει! Πρόκειται για ένα φάντασμα το οποίο αποτελεί δημιούργημα «κάποιων» που θεωρούνται η μεγαλύτερη ομάδα κερδοσκόπων γης στη χώρα. Η «ιδιοκτησία» του Μαδέϊρος κατανέμεται σε 89 περιοχές της πολιτείας του Παρά -περιοχής με πολύ πλούσιο υπέδαφος- που σιγά-σιγά μεταπωλούνται σε εταιρείες ξυλείας και οι οποίες, εάν κατηγορηθούν ότι απέκτησαν παράνομα τη γη, προβάλλουν το επιχείρημα ότι εξαπατήθηκαν.

Το «σχέδιο Μαδέϊρος» έφερε στην επιφάνεια ο δημοσιογράφος Klester Cavalcanti (βραβείο Reuters 1998 για την καλύτερη πληροφόρηση σε θέματα περιβάλλοντος για τη Νότιο Αμερική), παρά τις διαρκείς απειλές και απόπειρες εναντίον της ζωής του καθ' όλο το διάστημα που διεξήγαγε την έρευνα. Μετά τη δημοσίευση του άρθρου του με όλα τα στοιχεία γύρω από το θέμα ζει στην παρανομία.

(Πηγή: El Pais, Madrid 26/3/2000)

Ο αγώνας ενάντια σε ένα υδροηλεκτρικό εργοστάσιο

Το Σάλτο ντε Ντίσνα είναι μια μικρή περιοχή στην πολιτεία Μίνας Ζεράϊς, στη νοτιοανατολική Βραζιλία, με 7.000 περίπου κατοίκους. Το 1997, η διαχειρίστρια εταιρεία του υδροηλεκτρικού εργοστασίου το οποίο βρίσκεται βορειότερα, στην πολιτεία της Μπαΐα, αποφάσισε να χτίσει στο Σάλτο ντε Ντίσνα ένα φράγμα για να τροφοδοτεί τις υδροηλεκτρικές της εγκαταστάσεις.

Και ο αγώνας ξεκινάει. Η ζωή των κατοίκων της περιοχής είναι συνδεδεμένη με το ποτάμι: εξόρυξη άμμου και πέτρας, αλιεία, πλύσιμο ρούχων... Όλα τα παραπάνω θα τελειώσουν. Οι καταρράκτες, καθώς και κτίσματα του 19ου αιώνα, σε μια περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά της χώρας, θα καταστραφούν. Τα ψάρια θα εξαφανιστούν λόγω της δυσκολίας που θα συναντούν στο ανέβασμα του ποταμιού για την αναπαραγωγή τους και οι αλλαγές στο κλίμα και τη βλάστηση θα είναι σημαντικές.

Απέναντι στην ορατή αυτή απειλή, οι κάτοικοι οργανώθηκαν και απαίτησαν από την εταιρεία ένα επίσημο έγγραφο που να εγγυάται τα δικαιώματα των κατοίκων, την προστασία του περιβάλλοντος και δίκαιη αποζημίωση για οποιαδήποτε καταστροφή θα μπορούσε να προκληθεί. Μέχρι σήμερα δεν το έχουν καταφέρει.

Στη συνέχεια, στράφηκαν στην κυβέρνηση της πολιτείας και κατόρθωσαν, στις 30/11/1999, να υπογράψει ο κυβερνήτης νόμο με βάση τον οποίο η περιοχή χαρακτηρίζεται ως «εξαιρετικού φυσικού κάλλους και τουριστικού ενδιαφέροντος», γεγονός που απαγορεύει την πραγματοποίηση οποιουδήποτε έργου θα άλλαζε το φυσικό τοπίο.

Παρόλα αυτά, η εταιρεία συνεχίζει να χτίζει το φράγμα παραβιάζοντας το νόμο.

Οι κάτοικοι της περιοχής κάνουν έκκληση σε ό-

λες τις κοινωνικές και πολιτικές ομάδες, τις μη κυβερνητικές και τις οικολογικές οργανώσεις, ζητώντας συμπαράσταση στον αγώνα τους.

Σημ.: μέρος του έργου χρηματοδοτεί το ΔΝΤ.

(Πηγή: Rebelion 6/3/2000, http://www.rebelion.org)

MONSANTO... ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΕΣ (1)

Μεταλλαγμένη σόγια και ζιζανιοκτόνα στη Βραζιλία

Η πολυεθνική χημικών και μεταλλαγμένων προϊόντων Monsanto ξεκίνησε ήδη το χτίσιμο ενός εργοστασίου παραγωγής ζιζανιοκτόνων στη Βραζιλία, παρά την απαγόρευση που υπήρχε για τις δραστηριότητές της. Στόχος της είναι να επενδύσει περίπου 550 εκατομ. δολάρια, προσπαθώντας με αυτό τον τρόπο να «συνέλθει» από το χτύπημα που δέχτηκε όταν η βραζιλιάνικη δικαιοσύνη απαγόρευσε τη συνέχιση της παραγωγής μεταλλαγμένης σόγιας, που η Monsanto καλλιεργούσε σε εκτάσεις εκατοντάδων χιλιάδων εκταρίων.

Το υπό κατασκευή εργοστάσιο βρίσκεται σε ένα πετροχημικό συγκρότημα στο Camacari, 2.600 περίπου χιλιόμετρα βορειοδυτικά του Σάο Πάολο.

Η παραπάνω πολυεθνική εταιρεία προσπαθεί επί χρόνια να μετατρέψει τη Βραζιλία στη δεύτερη στον κόσμο χώρα σε παραγωγή σόγιας μετά τις ΗΠΑ. Τα σχέδιά της, όμως, ματαιώθηκαν λόγω της δράσης οικολογικών οργανώσεων, οι οποίες κατήγγειλαν στη δικαιοσύνη την απουσία μελέτης για τις περιβαλλοντικές συνέπειες από τις μεταλλαγμένες καλλιέργειες.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι στην πολιτεία Ρίο Γκράντε ντο Σουλ η κυβέρνηση του PT -Κόμμα των Εργαζομένων- έχει απαγορεύσει την παραγωγή και εμπορία γενετικά μεταλλαγμένων προϊόντων εντός των ορίων της πολιτείας, γεγονός που την έχει φέρει σε οξεία αντίθεση με τις μεγάλες πολυεθνικές.

(Πηγή: Rebelion, International Viewpoint No 319)

MONSANTO... ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΕΣ (2)

Η Monsanto επεκτείνει το μονοπώλιό της από τους σπόρους στο νερό

Τα τελευταία χρόνια, η Monsanto, χημική κυρίως βιομηχανία, ισχυροποίησε τη θέση της ανάμεσα στις αγροτικές εταιρείες μέσα από τον έλεγχο των σπόρων, του πρώτου κρίκου της διατροφικής αλυσίδας. Ο επόμενος στόχος της Monsanto είναι ο έλεγχος του νερού, βασικού στοιχείου της ίδιας της ζωής.

Σύμφωνα με τον Ρόμπερτ Φάρλεϋ, στέλεχος της εταιρείας, «...αυτό που βλέπουμε μπροστά μας δεν είναι η εδραίωση της θέσης μας ανάμεσα στις εταιρείες σπόρων, αλλά σε ολόκληρη τη διατροφική αλυσίδα. Το νερό είναι βασικό στοιχείο της διατροφικής παραγωγής, όπως και οι σπόροι, και χωρίς νερό δεν υπάρχει ζωή. Η Monsanto προσπαθεί να εδραιώσει τον έλεγχό της στις επιχειρήσεις ύδρευσης, κάνοντας την αρχή από τη Ινδία και το Μεξικό, όπου το νερό σπανίζει».

Σε επαγρύπνηση, λοιπόν, για τις νέες ευκαιρίες που φαίνεται να προσφέρει ο τομέας της ύδρευσης, λόγω της αυξανόμενης έντασης του προβλήματος, αλλά και των πόρων που διατίθενται για να φτάσει σε όλο και περισσότερο κόσμο το ζωτικό αυτό στοιχείο.

Για τη Monsanto, «αειφόρος ανάπτυξη» σημαίνει μετατροπή μιας οικολογικής κρίσης σε αγορά ανεπαρκών πόρων.

«... Ποια είναι η επιχειρηματική λογική της "αειφόρου ανάπτυξης"; Ας προσπαθήσουμε να την περιγράψουμε: η αύξηση του πληθυσμού και η οικονομική ανάπτυξη θα οδηγήσουν σε αύξηση των πιέσεων στις αγορές των φυσικών πόρων. Αυτές οι πιέσεις και η παγκόσμια επιθυμία να προληφθούν οι συνέπειες αυτών των πιέσεων, εάν δεν μειωθούν, θα δημιουργήσουν μια νέα οικονομική ευκαιρία. Όταν κοιτάζουμε τον κόσμο μέσα από το πρίσμα της αειφορίας, είμαστε σε θέση να δούμε τις υπάρχουσες τάσεις και ανισορροπίες της αγοράς των πόρων, καθώς και να προβλέψουμε τις επικείμενες, οι οποίες και δημιουργούν αυτές τις εμπορικές αναγκαιότητες. Έχουμε εστιάσει την προσοχή μας στην αγορά των αποθεμάτων γης και νερού. Πρόκειται για πολύ σημαντικές -για μας- αγορές, μια ακόμα επιχείρηση-κλαδί στο "δέντρο της επιστήμης της ζωής", η οποία αναλαμβάνει τη δέσμευση να θέσει στην υπηρεσία του κόσμου "τροφή, υγεία και ελπίδα" και υπάρχουν αγορές στις οποίες μπορούμε να συναντήσουμε μια απειλούμενη αειφορία, κατά συνέπεια, λοιπόν, ευκαιρίες για να κάνουμε επιχειρήσεις. Η Monsanto σχεδιάζει να πραγματοποιήσει πωλήσεις ύψους 420 εκατ. δολαρίων και να αποκομίσει κέρδη ύψους 63 εκατ. δολαρίων από επιχειρήσεις ύδρευσης στο Μεξικό και την Ινδία μέχρι το 2008».

Είναι προφανές ότι ο έλεγχος στον τομέα του νερού, αυτού του ζωτικού σπανίζοντα πόρου, θα αποτελέσει πηγή σίγουρου κέρδους, και η Monsanto σχεδιάζει να βγάλει από τις επιχειρήσεις ύδρευσης και πόσιμου νερού πολλά εκατ. δολάρια.

Σύμφωνα με τον John Bastin της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανοικοδόμησης και Ανάπτυξης, «το νερό είναι το τελευταίο κάστρο στον τομέα των έργων υποδομής που απομένει στους ιδιωτικούς επενδυτές».

Για να εισέλθει στον τομέα των επιχειρήσεων ύδρευσης, η Monsanto αγόρασε ήδη ένα πακέτο μετοχών της Water Health International, με προοπτική την εξαγορά και της υπόλοιπης επιχείρησης, ενώ ετοιμάζεται για την εξαγορά και μιας ιαπωνικής εταιρείας αναπτυγμένης τεχνολογίας στον τομέα της ηλεκτρόλυσης. Όσον αφορά τη στρατηγική των επενδύσεων, σύμφωνα με στελέχη της, μελετά τη μη συμβατική χρηματοδότηση -δηλαδή τη συμμετοχή στις επενδύσεις Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, της Διεθνούς Τράπεζας και άλλων οικονομικών οργανισμών- ώστε η ίδια να κάνει μικρότερες επενδύσεις ή και να επιτύχει την ανάληψη έργων υποδομής από τοπικές εταιρείες.

(Πηγή : Rebelion)

ΜΕΞΙΚΟ

Μας δηλητηριάζουν!

(καταγγελία από τον αυτόνομο ζαπατιστικό δήμο Tierra y Libertad)

Στις 21 Μαρτίου 2000, περίπου 2.000 Ζαπατίστας πραγματοποίησαν συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από την παραγωγική μονάδα της εταιρείας Moscamed, που είχε αναλάβει την καταπολέμηση μιας ασθένειας που έπληττε τις καλλιέργειες.

Η παραπάνω εταιρεία χρησιμοποίησε, κατ' αρχήν, τη μέθοδο των ψεκασμών από αέρα και γη και, στη συνέχεια, προχώρησε στην αναπαραγωγή βιολογικής κάμπιας.

Η κοινότητες της περιοχής καταγγέλλουν ότι η Moscamed στους ψεκασμούς χρησιμοποίησε μαλάθειο, χημικό προϊόν υψηλής τοξικότητας, γεγονός το οποίο οδήγησε στην αποξήρανση των καλλιεργειών του καφέ, με αποτέλεσμα να παραμένει άγνωστο το πότε και αν θα ξαναδώσουν σοδειά. Από την περίοδο που άρχισαν οι ψεκασμοί της Moscamed, έχει διαταραχθεί σοβαρά η οικολογική ισορροπία, έχει πέσει κατά πολύ η παραγωγή καλαμποκιού και φασολιών, τα δέντρα χάνουν το φύλλωμα και τα άνθη τους, τα φρούτα σαπίζουν από τις κάμπιες, τα νερά έχουν μολυνθεί, οι αποθήκες με σπόρους γεμίζουν ποντίκια που σε μία νύχτα μπορούν να εξολοθρεύσουν ολόκληρη σοδειά καλαμπόκι, ενώ οι κάτοικοι υποφέρουν από ασθένειες που πριν δεν γνώριζαν.

Βιολογικός πόλεμος;

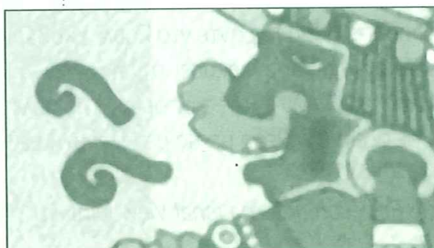
Οι κοινότητες θεωρούν την εγκατάσταση και δράση της Moscamed στην περιοχή τους ως μέρος του πολέμου χαμηλής έντασης τον οποίο η κυβέρνηση άρχισε εναντίον τους από το 1994 και απαιτούν την άμεση αποχώρηση της εταιρείας και την καταβολή αποζημιώσεων για τις καταστροφές που προκάλεσε, καταγγέλλοντας παράλληλα την προσπάθεια εξαπάτησής τους μέσα από βίντεο που διαβεβαίωναν ότι όλα θα ήταν για το δικό τους καλό.

(Πηγή : Καταγγελία του αυτόνομου ζαπατιστικού δήμου Tierra y Libertad)

Φυτείες ευκαλύπτου «απειλούν» την Τσιάπας και το νοτιοανατολικό Μεξικό

Μια από τις μεγαλύτερες μεξικάνικες πολυεθνικές εταιρείες, η Grupo Pulsar, και η βορειοαμερικάνικη International Paper Company έχουν σχέδια για φυτείες ευκαλύπτου χιλιάδων εκταρίων στις ιθαγενικές περιοχές του νοτιοανατολικού Μεξικού, για παραγωγή πολτού και χαρτιού. Ο ευκάλυπτος είναι δέντρο το οποίο για την ανάπτυξή του θέλει πάρα πολύ νερό και απορροφά όλες τις θρεπτικές ουσίες από το έδαφος, με αποτέλεσμα οι περιοχές που επιλέγονται για φυτείες ευκαλύπτου να καταδικάζονται σε ερημοποίηση.

Η βιομηχανία ξυλείας, τρίτη σε μέγεθος βιομηχανία σε παγκόσμιο επίπεδο, μετά τις τηλεπικοινωνίες και την αυτοκινητοβιομηχανία, αποτελεί για το Μεξικό στρατηγικό τομέα ανάπτυξης και αυτό είναι εμφανέστερο μετά την κατάργηση του άρθρου 27 και την ψήφιση νέων νόμων που ανοίγουν το δρόμο στην εκμετάλλευση της ξυλείας.

Το άρθρο 27 υπήρξε αποτέλεσμα της Μεξικάνικης Επανάστασης του 1910, και αφορούσε την αγροτική μεταρρύθμιση και την αναδιανομή της γης.

Προϋπόθεση για την ένταξη του Μεξικού στη NAFTA (Βορειοαμερικάνικο Σύμφωνο Ελεύθερου Εμπορίου) αποτελούσε η τροποποίηση του άρθρου 27 ώστε να επιτρέπει την ιδιωτικοποίηση κοινοτικών ιδιοκτησιών γης. Στην ίδια κατεύθυνση, ψηφίστηκε το 1992 ο νόμος για τις Δασικές Εμπορικές Φυτείες, ο οποίος στη συνέχεια, το 1997, δέχτηκε νέες ρυθμίσεις και τροποποιήσεις, σύμφωνα με τις προτάσεις του Edward Krobacker, αντιπροέδρου του τμήματος δασών της International Paper Company.

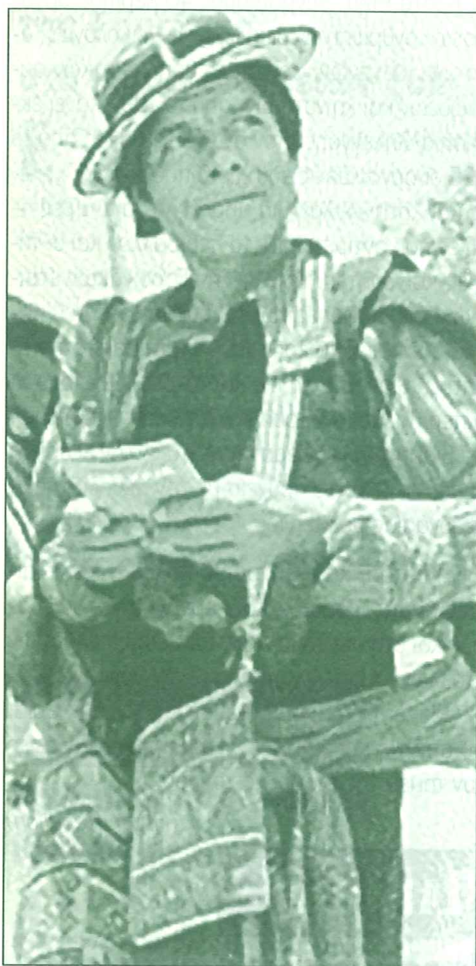
Οι μεγάλες εταιρείες ξυλείας έχουν πια το ελεύθερο να λαμβάνουν επιδοτήσεις για την απόκτηση γης απεριόριστων διαστάσεων, ενώ η International Paper Company και οι εταίροι της κέρδισαν την προστασία της κυβέρνησης απέναντι στην αβέβαιη -λόγω των εξεγερμένων Ζαπατίστας- κατάσταση στην Τσιάπας, όπου ο Krobacker ανακοίνωσε τη διάθεση 400.000 εκταρίων για φυτείες ευκαλύπτου.

(Πηγή: Rainforest Action Network)

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ

Η βιόσφαιρα της περιοχής των Μάγιας σε κίνδυνο

Οι πετρελαϊκές εταιρείες βάζουν σε σοβαρό κίνδυνο τη βιόσφαιρα της περιοχής των Μάγιας, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Γουατεμάλας (7/2/2000). Η κυβέρνηση αντιδρά με τρόπο ελάχιστα πειστικό απέναντι στις δραστηριότητες των πετρελαϊκών εταιρειών στη βιόσφαιρα, η οποία από το 1989 θεωρείται προστατευόμενη περιοχή. Η συνεχής παραβίαση των νόμων εκ μέρους των δημοσίων αρχών έχει επιτρέψει στις έρευνες των πετρελαϊκών εταιρειών να χρησιμοποιούν (ή να είναι στα πρόθυρα να χρησιμοποιήσουν) το 50% περίπου της έκτασης της προστατευομένης περιοχής.

Η παραπάνω περιοχή, η οποία καταλαμβάνει 1,6 εκατομ. εκτάρια, βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της Γουατεμάλας, στη συνοριακή ζώνη με το Μεξικό και το Μπελίσε, και αποτελεί μέρος της ζούγκλας η οποία μοιράζεται ανάμεσα στα τρία κράτη.

Στις 15/2/2000, ο υπουργός Περιβάλλοντος χαρακτήρισε τις δραστηριότητες των πετρελαϊκών εταιρειών στην περιοχή ως παράνομες, προσθέτοντας την άποψή του σε μια σειρά καταγγελιών οικολογικών και κρατικών οργανώσεων καθώς και κατοίκων της περιοχής, δηλώνοντας όμως ότι «προφανώς τα τεράστια οικονομικά συμφέροντα που παίζονται , μπορεί να οδηγήσουν στο να παρθούν κάποια ασήμαντα μέτρα, απλώς για να καθησυχάσει η κοινή γνώμη».

Οι κάτοικοι της περιοχής καταγγέλλουν ότι απειλούνται από τις πετρελαϊκές εταιρείες για να εγκαταλείψουν τη γη τους, ενώ αντιπρόσωπός τους δηλώνει: «Η εξουσία των πετρελαϊκών εταιρειών αποδεικνύεται μεγαλύτερη από αυτή των κυβερνήσεων».

Στις 29/2/2000 καταγγέλθηκε η δολοφονία δύο δραστήριων μελών του περιβαλλοντικού κινήματος στη Γουατεμάλα, οι οποίοι δούλευαν για το Εθνικό Συμβούλιο Προστατευομένων Περιοχών και οι οποίοι είχαν αναλάβει τη διερεύνηση πάνω από 40 περιπτώσεων παραβάσεων του νόμου στις παραπάνω περιοχές.

(Πηγή : Rebelion)

Ανησυχία για τη χρήση μεταλλαγμένων προϊόντων στη Γουατεμάλα

Η ομάδα Grupo de Apoyo Mutuo αναφέρει σε καταγγελία της ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, χρησιμοποιούνται στη Γουατεμάλα μεταλλαγμένα λιπάσματα, γεγονός που οδηγεί στην καταστροφή του εδάφους.

Τα μεταλλαγμένα προϊόντα προέκυψαν ως αποτέλεσμα ερευνών γενετικής μηχανικής, με στόχο τη μεγαλύτερη αποδοτικότητα της γης και την παραγωγή προϊόντων μεγαλύτερου μεγέθους και - φαινομενικά- καλύτερης ποιότητας και, συνεπώς, την αύξηση των κερδών των μεγάλων εταιρειών.

Μετά τη χρήση των μεταλλαγμένων λιπασμάτων όμως, το έδαφος δεν δέχεται κανέναν διαφορετικό τύπο λιπάσματος.

Η χρήση των παραπάνω χημικών λιπασμάτων έχει απαγορευτεί στις ΗΠΑ και την Ευρώπη.

Η λύση βρέθηκε. Μεταφέρθηκαν στον Τρίτο Κόσμο, με τις ανάλογες καταστροφικές συνέπειες για το περιβάλλον.

Οι εταιρείες Monsanto των ΗΠΑ και Novartis της Ελβετίας απέσυραν από τις αγορές των βιομηχανικά αναπτυγμένων χωρών τα μεταλλαγμένα λιπάσματα και μετέφεραν λιπάσματα και πρακτικές... στη Γουατεμάλα.

Η Grupo de Apoyo Mutuo καταγγέλλει τη χρησιμοποίηση της χώρας ως εργαστηρίου όπου οι πολυεθνικές πραγματοποιούν τα πειράματά τους, προκαλώντας βλάβες στην υγεία του πληθυσμού και καταστροφές στη χλωρίδα και πανίδα, ενώ οι αρμόδιες αρχές δεν λαμβάνουν κανένα μέτρο και απαιτεί να ξεκινήσουν αμέσως έρευνες για τις δραστηριότητες της Monsanto και της Novartis.

(Πηγή : Rebelion)

ΕΚΟΥΑΔΟΡ

«Πράσινος Στρατός» ιθαγενών

Οι ιθαγενείς της περιοχής του Αμαζονίου στο Εκουαδόρ οργανώνουν «πράσινο στρατό» για να αμυνθούν στα σχέδια των πετρελαϊκών εταιρειών.

Με δημόσια ανακοίνωσή τους, οι ιθαγενείς της περιοχής του Αμαζονίου ανήγγειλαν τη δημιουργία του «πράσινου στρατού», ο οποίος θα έχει ως στόχο την υπεράσπιση

των συμφερόντων των κοινοτήτων τους απέναντι σε ξένες δυνάμεις που τους απειλούν.

Ανάμεσα στις δυνάμεις αυτές, κατατάσσουν τις μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες και τον βορειοαμερικάνικο στρατό που εδρεύει στο Εκουαδόρ.

Με τις πετρελαϊκές εταιρείες βρίσκονται σε διαρκείς συγκρούσεις καθώς με τη λειτουργία τους καταστρέφουν το φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Οι μέχρι σήμερα καταγγελίες τους δεν είχαν την παραμικρή ανταπόκριση, γεγονός που τους οδήγησε στην απόφαση να δημιουργήσουν τον δικό τους στρατό για να προστατέψουν την ίδια τους την ύπαρξη.

Ο υπουργός Άμυνας της χώρας απάντησε ότι «οι ένοπλες δυνάμεις είναι οι μόνες που με βάση το Σύνταγμα έχουν την αρμοδιότητα να φροντίζουν για την ασφάλεια της χώρας».

(Πηγή: Rebelion 7/4/2000)

ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ

Αντιπρόσωπος της ιθαγενικής κοινότητας Monkey Point, η οποία βρίσκεται στην Ακτή του Ατλαντικού της Νικαράγουας, καταγγέλλει την παράνομη πώληση 300 εκταρίων κοινοτικής γης στη βορειοαμερικάνικη εταιρεία Ocean Gulf King. Η πώληση έγινε από μέλος της κοινότητας, το οποίο με βάση τον αστικό κώδικα φέρεται ως ιδιοκτήτης, αλλά θεωρείται παράνομη διότι, σύμφωνα με το νόμο για την Αυτονομία της Ακτής του Ατλαντικού, που συμπεριλαμβάνεται στο Σύνταγμα της χώρας, θίγει τα συλλογικά δικαιώματα των λαών της περιοχής.

Η καταγγελία αναφέρει ότι οι κάτοικοι της κοινότητας διαρκώς απειλούνται με εκτοπίσεις από βορειοαμερικάνικες εταιρείες που βρίσκονται στην περιοχή -οι οποίες μάλιστα έχουν διατάξει τους φύλακές τους να πυροβολούν οποιονδήποτε πολίτη πλησιάζει στις εγκαταστάσεις τους- ενώ η Ocean Gulf King φέρεται ως ενδιαφερόμενη για τη διάνοιξη του Canal Interoceanico de Nicaragua (σχέδιο για το άνοιγμα διώρυγας από τον έναν ωκεανό στον άλλο).

Η νομική σύμβουλος της κοινότητας κατήγγειλε το γεγονός στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Νικαράγουας, υπενθυμίζοντας ότι το Σύνταγμα αναγνωρίζει την ύπαρξη των ιθαγενών λαών, συνεπώς το κράτος δεσμεύεται να εγγυηθεί τη διατήρηση της κουλτούρας και της ταυτότητάς τους, καθώς και να αναγνωρίσει την κοινοτική μορφή ιδιοκτησίας των ιθαγενικών περιοχών.

(Πηγή : Rebelion 4/2/2000)

ΚΟΣΤΑ ΡΙΚΑ

Ορυχεία χρυσού καταστρέφουν το περιβάλλον στην Κόστα Ρίκα

Το Εθνικό Μέτωπο ενάντια στα Ορυχεία στην Κόστα Ρίκα -συνασπισμός 40 περίπου οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οικολόγων, αγροτών, ιθαγενών, φοιτητών, θρησκευτικών οργανώσεων και κοινοτήτων- από το 1997 κάνει έκκληση αλληλεγγύης στον αγώνα του. Ήδη από το 1995 οι οργανώσεις του Μετώπου έκαναν μελέτες και κατήγγειλαν μία από τις μεγαλύτερες απειλές που αντιμετώπιζε το περιβάλλον και οι τοπικές κοινότητες: την άφιξη εξορυκτικών εταιρειών από διάφορες χώρες, κυρίως από τον Καναδά, με το ενδιαφέρον τους στραμμένο στην ανάπτυξη μιας από τις πιο καταστροφικές -τόσο από περιβαλλοντική όσο και από κοινωνική άποψη- βιομηχανικές δραστηριότητες, την εξόρυξη χρυσού σε ανοιχτά ορυχεία με την μέθοδο της επεξεργασίας με κυάνιο.

Στην Κόστα Ρίκα περίπου 30 πολυεθνικές εταιρείες αναπτύσσουν σχέδια ερεύνησης του εδάφους και στη συνέχεια εκμετάλλευσης πολύτιμων μετάλλων, συμπεριλαμβανομένων των καναδέζικων Placer Dom Incorporation και Barrick Gold, δύο από τις μεγαλύτερες στον κόσμο εταιρείες στον τομέα της εξόρυξης χρυσού.

(Πηγή: Rebelion)

ΠΑΝΑΜΑΣ

Παραβιάζεται η αυτονομία των ιθαγενών

Τον Ιανουάριο του 1996, οι ιθαγενείς Kuna του Παναμά πέτυχαν ένα νόμο που τους έδινε ως δεύτερη αυτόνομη ζώνη την περιοχή Madungandi, στο βόρειο τμήμα της χώρας. Υπήρχε ήδη η πρώτη ζώνη στα σύνορα με την Κολομβία μετά από την εξέγερση του 1932, ενώ οι ιθαγενείς Ngobe-Bugle είχαν τη δική τους αυτόνομη περιοχή 7.000 τετρ. χιλ. στις περιοχές Chiriqui, Veraguas και Bocas del Toro.

Οι ιθαγενείς καταγγέλλουν πως, παρά το ότι ζουν

στη γη τους χιλιάδες χρόνια, παρά την ψήφιση των νόμων για την αυτονομία, η κυβέρνηση παραχωρεί εδάφη που τους ανήκουν σε εταιρείες ξυλείας και διεθνείς εξορυκτικές εταιρείες, οι οποίες, κάνοντας χρήση παραγώγων πετρελαίου για τον καθαρισμό της περιοχής από τα χορτάρια, έχουν προκαλέσει μόλυνση στη γη και τα ποτάμια τους. Οι αγρότες παραπονούνται ότι έχει ξεραθεί η γη από τα χημικά που χρησιμοποιούνται, αλλά και λόγω της καταστροφής της βλάστησης από την κοπή των δέντρων, ενώ οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων καταγγέλλουν ότι συχνά οι εταιρείες αυτές λειτουργούν χωρίς καν να έχουν άδεια.

(Πηγή: Rebelion)

ΓΟΥΪΑΝΑ

Το 30% των εδαφών της Γουϊάνας στα χέρια εταιρειών ξυλείας

Εταιρείες ξυλείας από την Ασία απλώνουν τις επιχειρήσεις τους σε δασικές ζώνες της Γουϊάνας με κίνδυνο να καταστρέψουν για πάντα την οικολογική ισορροπία της περιοχής, κατήγγειλε από το 1997 η Greenpeace, όταν η κυβέρνηση της χώρας υπέγραψε συμφωνίες για δασική εκμετάλλευση με την εταιρεία Solid Timbers Ltd. από τη Μαλαισία. Δεν ήταν η πρώτη φορά. Υπήρχε ήδη συμβόλαιο με την εταιρεία Kwitaro, στην οποία είχαν παραχωρηθεί προς εκμετάλλευση 303.000 εκτάρια παρθένων δασών. Αποτέλεσμα: το 30% του εδάφους των 215.000 τετρ. χιλ. της Γουϊάνας να βρίσκεται στα χέρα εταιρειών ξυλείας, σε μια χώρα που το 75% του εδάφους της καλύπτεται από ζούγκλα.

(Πηγή: Rebelion)

ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ

Κίνδυνος εξόντωσης ιθαγενών λαών

Από το 1997, οπότε και το Υπουργικό Συμβούλιο της Βενεζουέλας ψήφισε το επονομαζόμενο «Σχέδιο νομικών διατάξεων και κανονισμών για τη χρήση του Εθνικού Δρυμού της Sierra de Imataca», οι ιθαγενείς λαοί, μέσω της Ομοσπονδίας Ιθαγενών της Βενεζουέλας, απευθύνονται στην κοινή γνώμη, κάνοντας γνωστό ότι βρίσκονται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Αιτία είναι η απόφαση του τότε προέδρου της χώρας Ραφαέλ Καλντέρα να διαπραγματευτεί με πολυεθνικές εταιρείες στρατηγικά εδάφη όπου βρίσκονται ιθαγενικές κοινότητες, γεγονός που αλλάζει ριζικά τη μορφή του Δρυμού, έκτασης περίπου 3,7 εκατομ. εκταρίων, ανοίγοντάς τον στην εξορυκτική, τουριστική, βιομηχανική και δασική εκμετάλλευση και αγνοώντας πλήρως εκείνους που κυρίως πλήττονται από τις αποφάσεις αυτές: τους ιθαγενείς λαούς Warao, Aawako, Karina, Akawaio και Pemon που κατοικούν στην περιοχή και οι οποίοι εκτιμούν ότι τα παραπάνω σχέδια θα έχουν τεράστιο αρνητικό αντίκτυπο στο φυσικό περιβάλλον και την κουλτούρα του αυτόχθονα πληθυσμού.

Οι καταγγελίες δεν σταματούν εδώ.

Στο δέλτα του ποταμού Ορινόκο, περιοχή όπου κατοικούν οι ιθαγενείς Warao,το άνοιγμα μιας πετρελαϊκής εταιρείας προκάλεσε στα τέλη του 1996 το θάνατο 120 ιθαγενών, ενώ ως συνέπεια της διαρκούς εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων αναφέρεται η εμφάνιση νέων ασθενειών που σιγά-σιγά εξοντώνουν τον πληθυσμό, ο οποίος εκτός των άλλων υφίσταται κατά διαστήματα εκτοπίσεις από τα εδάφη του. Σαν αποτέλεσμα, μετά την αρπαγή των εδαφών τα οποία αποτελούν και το μοναδικό μέσο επιβίωσής τους, οι ιθαγενείς συχνά αναγκάζονται να καταφεύγουν στις κοντινές πόλεις ή και την πρωτεύουσα ακόμα, όπου προσπαθούν ζητιανεύοντας να επιβιώσουν σε συνθήκες εξαθλίωσης.

Οι ίδιες καταγγελίες για εκμετάλλευση εδαφών από πετρελαϊκές εταιρείες έρχονται από την περιοχή των ιθαγενών Wayu, Bari, Paraujanos και Yucpas, την περιοχή Guajra της πολιτείας Zulia, ενώ οι εθνότητες Yukpa και Bari καταγγέλλουν τις καταπατήσεις της γης τους από ένα κονσόρτσιουμ βορειοαμερικάνικων, κολομβιάνικων και ιαπωνικών κεφαλαίων που εκμεταλλεύεται κοιτάσματα άνθρακα στην περιοχή τους, την Sierra de Perija.

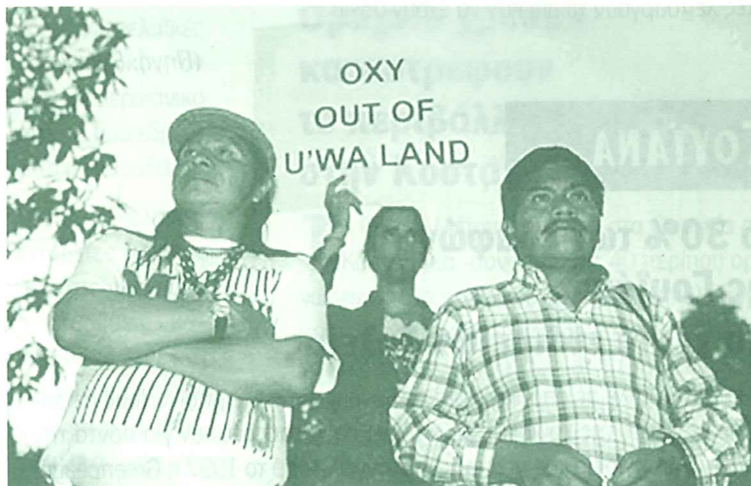

Στην πολιτεία Amazonas υπάρχουν σχέδια για εκμετάλλευση ξυλείας, χρυσού και άλλων φυσικών πόρων, εις βάρος των ιθαγενών πληθυσμών που αποτελούν και την πλειοψηφία των κατοίκων της περιοχής.

(Πηγή: Καταγγελία της Ομοσπονδίας Ιθαγενών της Βενεζουέλας)

ΚΟΛΟΜΒΙΑ

U'WA: μια φυλή αυτοχθόνων αναστέλλει τη δράση γιγαντιαίας πετρελαϊκής εταιρείας

Τα δικαστήρια της Κολομβίας αποφάσισαν την αναστολή των έργων της πολυεθνικής πετρελαϊκής εταιρείας Occidental στα εδάφη των ιθαγενών U'wa, στο βορειοανατολικό τμήμα της χώρας.

Η απόφαση στηρίχτηκε στο ότι η Occidental δεν συζήτησε με τους ιθαγενείς τα σχέδιά της και δεν είχε τη συναίνεσή τους, ενώ οι U'wa θεωρούν ότι αυτή η «παράλειψη», που αποτέλεσε την αιτία για την απόφαση αναστολής των έργων, δεν αποτελεί παρά επιβεβαίωση των καταγγελιών τους για παραβίαση των συλλογικών δικαιωμάτων τους, τόσο από την πετρελαϊκή εταιρεία όσο και από την κυβέρνηση.

Το Μάιο του 1997, 5.000 ιθαγενείς U'wa απείλησαν ότι θα αυτοκτονούσαν μαζικά εάν η Occidental άρχιζε έργα για άντληση πετρελαίου στα εδάφη τους. Ο αγώνας τους βρήκε από την αρχή πλατιά υποστήριξη, όμως η Occidental, έχοντας την υποστήριξη του τότε προέδρου Σαμπέρ, πήρε την άδεια του υπουργείου Περιβάλλοντος για να αρχίσει έργα.

«Το πετρέλαιο είναι το αίμα της μητέρας γης και δεν είναι για πούλημα, ούτε είναι διαπραγματεύσιμο. Εάν χάσουμε τη γη, χάνουμε τη ζωή», κατήγγειλαν οι U'wa και ξεκίνησαν ένα πολύχρονο δυναμικό αγώνα, μετρώντας δεκάδες νεκρούς και δολοφονημένους, ενώ το Νοέμβριο του 1999 προχώρησαν σε κατάληψη των εγκαταστάσεων της εταιρείας.

Από τις 19/1/2000, η περιοχή βρισκόταν υπό στρατιωτικής κατοχή μετά από εντολή της κυβέρνησης.

Μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης, τον Απρίλιο 2000, οι επικεφαλής του λαού των U'wa αποφάσισαν την έναρξη απεργίας πείνας, με στόχο να επιτύχουν την οριστική απαγόρευση των δραστηριοτήτων της Occidental στα πατρογονικά τους εδάφη.

Η Occidental δήλωσε ότι θα προσβάλει την απόφαση των δικαστηρίων, διαβεβαιώνοντας ότι δεν υπερασπίζει παρά τα συμφέροντα της χώρας, μιας και το πρόγραμμά της αντιπροσωπεύει έσοδα της τάξης των 2,5 εκατομ. δολαρίων σε ημερήσια βάση για το κολομβιάνικο κράτος.

(Πηγή: Rebelion)

ΜΑΠΟΥΤΣΕ Οι «άνθρωποι της γης» ΖΗΤΟΥΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Ένα από τα κύρια ζητήματα που απασχολούν τη Χιλή είναι αυτό των ιθαγενών Μαπούτσε. Όπως και σε πολλές άλλες γωνιές της αμερικάνικης ηπείρου, έτσι κι εδώ κάποιοι ιθαγενείς επιμένουν να μην πειθαρχούν στις επιταγές της παγκοσμιοποιημένης αγοράς και της υπερεκμετάλλευσης της γης, αλλά να ακολουθούν τη δική τους αντίληψη για τη γη και να φωνάζουν ότι ζητούν αναγνώριση ως λαός με διαφορετικές παραδόσεις, συνήθειες και κοσμοθεωρία. Από την άλλη, κάθε μέρα γίνεται όλο και πιο σαφές ότι τα δικαιώματα των λαών προβάλλονται όταν βοηθούν στο άνοιγμα αγορών, αλλά αγνοούνται όταν δεν τις δημιουργούν ή τις απειλούν.

Από το 1883, όταν ο χιλιάνικος στρατός εισέβαλε στην περιοχή των Μαπούτσε, την Αραουκανία, η πραγματικότητα αυτή ποτέ δεν έγινε αποδεκτή από τους ίδιους. Η κυρίαρχη άποψη για την οργάνωση της κοινωνίας διέφερε τόσο πολύ από τη δική τους, ερχόταν σε σύγκρουση με τη δική τους. Οι παραδοσιακές κοινότητες με την κοινοτική ιδιοκτησία της γης έπρεπε να αφήσουν τη θέση τους στην ατομική ιδιοκτησία και στο νόμο του κέρδους. Οι μεγάλες δασικές εκτάσεις ήταν πηγή κέρδους για τις επιχειρήσεις τις σχετικές με την ξυλεία και οι πρώην κοινοτικές εκτάσεις γης κατέληξαν να εξυπηρετούν τα συμφέροντα αυτών των επιχειρήσεων.

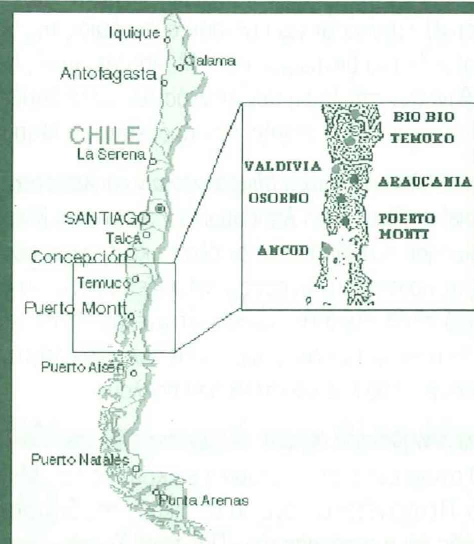
Η εντονότατη σύγκρουση των τελευταίων χρόνων στην 8η και 9η περιφέρεια* της Χιλής, έχει ως απαρχή τον εμπρησμό από ομάδα ιθαγενών τριών φορτηγών που μετέφεραν ξυλεία για λογαριασμό μεγάλης επιχείρησης ξυλείας, στην περιοχή του Λουμάκο, την 1η Δεκέμβρη του 1997. Έκτοτε η παρουσία αστυνομικών δυνάμεων στην ευρύτερη περιοχή είναι πολύ έντονη, τα φορτηγά πλέον συνοδεύονται από αστυνομικούς, γίνονται επιχειρήσεις ενάντια σε κοινότητες Μαπούτσε και ακολουθούν συλλήψεις και φυλακίσεις. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ξυλείας ζητούν από την κυβέρνηση να λάβει όλο και πιο σκληρά μέτρα, ενώ από τη μεριά τους ομάδες ιθαγενών συμμετέχουν σε δεκάδες κινητοποιήσεις, όπως διαδηλώσεις, απεργίες πείνας φυλακισμένων, καταλήψεις εθνικών οδών και, κυρίως, καταλήψεις κτημάτων που ανήκουν σε ιδιώτες - μεγαλογαιοκτήμονες και επιχειρήσεις ξυλείας.

Κύριο και άμεσο αίτημά τους η ανάκτηση της γης που δικαιωματικά πιστεύουν ότι τους ανήκει. Δεν τίθεται, όμως, απλά θέμα ιδιοκτησίας της γης, αλλά επικράτειας και αναγνώρισής τους ως λαού ξεχωριστού με δική του συνείδηση και πολιτισμό. Όλες οι οργανώσεις των Μαπούτσε, οποιασδήποτε τάσης, μιλούν για αυτονομία τους στην περιοχή νότια του ποταμού Μπίο-Μπίο.

Προτάσεις αυτονομίας

Κατά καιρούς, έχουν εκφραστεί διάφορες προτάσεις όσον αφορά την αυτονομία της περιοχής των Μαπούτσε. Αυτές οι προτάσεις άρχισαν να εμφανίζονται πιο θαρραλέα και να γίνονται πιο συγκεκριμένες μετά την πτώση του στρατιωτικού καθεστώτος της Χιλής (1990).

Το 1992, η μη κυβερνητική οργάνωση *Κέντρο Μελέτης και Τεκμηρίω-*

Οι Μαπούτσε ζουν κυρίως στο νότιο τμήμα της αμερικανικής ηπείρου. Από τις πιο πολυάριθμες φυλές ιθαγενών, υπολογίζονται περίπου στο 1.400.000, εκ των οποίων 1.000.000 κατοικούν σε χιλιάνικο έδαφος, ενώ οι υπόλοιποι στην Αργεντινή. Στη Χιλή κατοικούν κυρίως στην 8η (Μπίο-Μπίο) και 9η (Αραουκανία) περιφέρεια.* Στην 8η περιφέρεια κατοικούν (σύμφωνα με την απογραφή του 1992) 125.000 Μαπούτσε σε σύνολο 1.780.000 κατοίκων, ενώ στην 9η περιφέρεια 145.000 σε σύνολο 840.000. Μεγάλος αριθμός Μαπούτσε κατοικεί στο Σαντιάγο (407.000, σύμφωνα με την ίδια απογραφή).

Στην Αργεντινή κατοικούν στο νότιο τμήμα της χώρας, στην Παταγωνία.

Ας σημειωθεί ότι ενώ στον χιλιάνικο νότο το έδαφος είναι ορεινό, πολύ εύφορο, με πολλές βροχοπτώσεις και υγρασία, το αντίστοιχο κομμάτι της Αργεντινής είναι στέπα με επίπεδο έδαφος και ξερό κλίμα, και οι κύριες οικονομικές πηγές η κτηνοτροφία και το πετρέλαιο. Γι' αυτούς τους λόγους, το χιλιάνικο κομμάτι είναι πιο πυκνοκατοικημένο.

«Μαπούτσε», στη γλώσσα τους, τη mapudungun, σημαίνει «άνθρωποι της γης». Παραδοσιακά οι Μαπούτσε ασχολούνταν με τη γεωργία, έτσι όπως την εννοούν οι ιθαγενικές ομάδες, με σεβασμό απέναντι στη γη από την οποία προερχόμαστε και στην οποία καταλήγουμε, στη βάση της κοινοτικής ιδιοκτησίας. Η ατομική ιδιοκτησία ήταν έννοια άγνωστη στους ιθαγενείς μέχρι την έλευση των Ευρωπαίων.

Στις αρχές του 20ού αιώνα υπήρχαν περίπου 3.000 κοινότητες Μαπούτσε στη σημερινή Χιλή. Μέχρι τη δεκαετία του '70 είχαν ελαττωθεί στις 2.060. Το 1979, η στρατιωτική δικτατορία εξέδωσε το νόμο 2.568, σύμφωνα με τον οποίο αν έστω και ένα μέλος ιθαγενικής κοινότητας ζητούσε την κατάργηση της κοινοτικής ιδιοκτησίας και τον τεμαχισμό της σε μερίδια ατομικής ιδιοκτησίας, τότε αυτό γινόταν αυτομάτως δεκτό από το επίσημο κράτος, με αποτέλεσμα οι κοινότητες των Μαπούτσε να μειωθούν στις 665. Αυτή η εξέλιξη ωφέλησε τους γαιοκτήμονες και τις επιχειρήσεις ξυλείας. Αντίστοιχα, παρόμοια εξέλιξη αύξησε τις εκτάσεις των γαιοκτημόνων και των πετρελαϊκών εταιρειών στην άλλη πλευρά των Άνδεων.

σης των Μαπούτσε Liwen (Centro de Estudios y Documentacion Mapuche Liwen – CEDM - Liwen) προτείνει την αυτονομία της 9ης περιφέρειας, στη βάση όλων των πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και ιδεολογικών συνθηκών της περιοχής για την ανάπτυξη των Μαπούτσε και του πολιτισμού τους. Διακηρύσσεται το δικαίωμα στους φυσικούς πόρους, στη διαφύλαξη του περιβάλλοντος, στην εξασφάλιση εργασίας και προστασίας της αγοράς στην περιοχή, όπως και η διαφύλαξη της γλώσσας των ιθαγενών. Προτείνεται, ως μορφή διακυβέρνησης, Περιφερειακή Συνέλευση (Asamblea Regional) εκλεγμένη δημοκρατικά, που θα ορίσει την Περιφερειακή Κυβέρνηση (Gobierno Regional). Πρόκειται για πρόταση αυτονομίας της 9ης περιφέρειας της Χιλής που να εγγυάται όλα τα δικαιώματα των Μαπούτσε, χωρίς αυτό να σημαίνει αποκλειστικότητα των ιθαγενών στη λήψη των αποφάσεων, αλλά δημιουργία χώρου για συνύπαρξη όλων των κατοίκων της περιοχής, είτε πρόκειται για Μαπούτσε είτε όχι.

Η *Συνδικαλιστική Ένωση Μικροαγροτών και Χειροτεχνών Μαπούτσε Admapu* (Asociacion Gremial de Pequenos Agricultores y Artesanos Mapuche Admapu) προτείνει την εκπροσώπηση των Μαπούτσε σε όλα τα κέντρα αποφάσεων της πολιτικής και κοινωνικής ζωής σε ποσοστό 10%, όσος υπολογίζεται και ο πληθυσμός των Μαπούτσε επί του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Απώτερος στόχος είναι η αναθεώρηση του χιλιάνικου Συντάγματος για να αναγνωριστεί η πολυεθνικότητα της χώρας, δηλαδή ότι η Χιλή δεν κατοικείται από ένα λαό αλλά από πολλούς.

Η *Aukin Wallmapu Ngulam – Consejo de Todas las Tierras* (Συμβούλιο Όλων των Εδαφών) αναφέρεται στην ιστορική επικράτεια των Μαπούτσε, νότια του ποταμού Μπίο-Μπίο. Προτείνεται αυτονομία με δικούς της δικαστικούς, πολιτικούς και διοικητικούς θεσμούς και η εκπόνηση του «Πολιτικού Συντάγματος του Έθνους των Μαπούτσε», που θα καθορίζει και τις σχέσεις τους με το χιλιάνικο κράτος.

Άλλη οργάνωση, η *Identidad Territorial Lafkenche*, κάνει λόγο για επιστροφή της γης στους νόμιμους κατόχους της και για νέο Σύνταγμα του κράτους, όπου θα αναγνωρίζεται το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των Μαπούτσε και το δικαίωμα στη χρήση και έλεγχο της περιοχής.

Η πιο μαχητική και αδιάλλακτη οργάνωση Μαπούτσε είναι η *Coordinadora de Comunidades en Conflicto Arauco y Malleco* (Συντονιστικό των Κοινοτήτων σε Σύγκρουση της περιοχής Αράουκο και Μαγιέκο). Η *Coordinadora* δεν είναι διατεθειμένη να ανοίξει κανενός είδους διάλογο με τις αρχές κάτω από τους όρους που αυτές επιβάλλουν. Στις ανακοινώσεις και διακηρύξεις τους τα μέλη της *Coordinadora* επιμένουν ότι το θέμα Μαπούτσε δεν είναι απλά θέμα ιδιοκτησίας κομματιών γης, αλλά επικράτειας και αναγνώρισης ότι είναι λαός ξεχωριστός με δική του συνείδηση και πολιτισμό. Σε αντίθεση με το επίσημο κράτος που υποστηρίζει ότι τα προβλήματα επιβίωσης των ιθαγενών ξεκινούν από της έλλειψη εκπαίδευσης, εργασίας και ευκαιριών, η *Coordinadora* διακηρύσσει ότι το πρόβλημα βρίσκεται στην άρνηση των αρχών να έχουν οι ιθαγενείς τη δική τους αυτόνομη περιοχή, όπου θα ζουν σύμφωνα με τους δικούς τους νόμους και συνήθειες. Δηλαδή, στην άρνηση να αυτοκαθορίζονται ως ξεχωριστός λαός στα πλαίσια ενός κράτους που προσπαθεί να πείσει για την εθνική του ομοιογένεια. Η *Coordinadora* δεν προβάλλει σαφείς θέσεις όσον αφορά την πολιτική και εδαφική αυτονομία. Το βάρος έχει πέσει στις πρακτικές ενέργειες, πολλές φορές πολύ δυναμικές. Άμεση προτεραιότητα της Coordinadora είναι η ανάκτηση 200.000 εκταρίων που έχουν καταχραστεί επιχειρήσεις ξυλείας στην περιοχή, για να δημιουργηθεί ελεύθερος χώρος για ανάπτυξη του πολιτισμού, κοσμοθεωρίας και αντίληψης ιδιοκτησίας της γης, με σκοπό να ξαναρχίσει να υφίσταται το έθνος των Μαπούτσε.

Ν.Κ.

Οι Ισπανοί αποικιοκράτες δεν μπόρεσαν να υποτάξουν τους Μαπούτσε, σε αντίθεση με ό,τι συνέβη με τις περισσότερες ινδιάνικες φυλές. Από το 1541 που έφτασαν στην περιοχή τους, υπό τον Pedro de Valdivia, ξεκίνησε ο πόλεμος ανάμεσα στις δύο πλευρές, ανάμεσα στους δύο πολιτισμούς. Αυτό, όμως, που υπέστησαν οι Μαπούτσε όμοια με τις άλλες ιθαγενικές ομάδες ήταν η φυσική τους εξόντωση: όταν οι Ισπανοί έφτασαν στην Αραουκανία, υπολογίζεται ότι ο πληθυσμός των ιθαγενών ήταν 1.000.000. Τρεις δεκαετίες αργότερα είχε ελαττωθεί στις 600.000.

Το Γενάρη του 1641, μετά από δεκαετίες πολέμου, υπογράφτηκε συνθήκη ειρήνης μεταξύ των δύο πλευρών (Tratado de Paz de Quilin), όπου ο ποταμός Μπίο-Μπίο όριζε τα νότια σύνορα της ισπανικής επικράτειας. Νότια του ποταμού εκτεινόταν η Αραουκανία, περιοχή ελεγχόμενη από τους Μαπούτσε. Πολλά χρόνια αργότερα, το 1811, η συνθήκη αυτή επικυρώθηκε και από το νεοσύστατο χιλιάνικο κράτος. Στην πλευρά της σημερινής Αργεντινής, οι Μαπούτσε διατήρησαν την αυτονομία τους μέχρι το 1881, όταν ολοκληρώθηκε από μεριάς του επίσημου κράτους η «Κατάκτηση της Ερήμου» (Conquista del Desierto). Στις αρχές του 1883, ο χιλιάνικος στρατός εισβάλλει στην Αραουκανία και τα εδάφη της ανακηρύσσονται κρατική περιουσία. Έκτοτε οι Μαπούτσε ζουν με το όνειρο της ανάκτησης της χαμένης τους γης και της χαμένης τους αξιοπρέπειας, μέσα στην επικράτεια κρατών που αυτοανακηρύσσονται εθνικά, αγνοώντας ή καταστρέφοντας οτιδήποτε θέλει να διαφυλάξει μια διαφορετική ταυτότητα και τρόπο ζωής. Βαδίζοντας στα χνάρια που άφησαν οι πρόγονοί τους Ισπανοί, οι καινούριοι κατακτητές συνέχισαν το έργο του αφανισμού: η Πρώτη Απογραφή Ιθαγενών στη Χιλή, το 1907, καταγράφει μόλις 107.000 Μαπούτσε.

Διευθύνσεις στο Internet σχετικά με τους Μαπούτσε:

http://linux.soc.uu.se/mapuche (ισπανικά, αγγλικά)
http://members.xoom.com/_XMCM/karin99/Mapuche.htm (ισπανικά)
http://www.linguistics.stanford.edu/~arnold/mapuche (ισπανικά, αγγλικά)
http://members.aol.com/mapulink (ισπανικά, αγγλικά)

**Η Χιλή χωρίζεται διοικητικά σε 12 περιφέρειες αριθμημένες κατ' αύξοντα αριθμό από βορρά προς νότο. Σ' αυτές προστίθεται η Μητροπολιτική Περιφέρεια της πρωτεύουσας Σαντιάγο.*

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ

Εξαφάνιση ακτιβίστριας στη Γουατεμάλα

Η Mayra Angelina Gutierrez Hernandez -καθηγήτρια στη Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Σαν Κάρλος- ακτιβίστρια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εξαφανίστηκε στις 7 Απριλίου 2000. Υπάρχουν σημαντικές ενδείξεις ότι πρόκειται για πολιτική απαγωγή στην οποία προχώρησαν οι δυνάμεις καταστολής του παρελθόντος ως «προειδοποίηση» στις οργανώσεις και τα άτομα που υπερασπίζουν ή είναι διατεθειμένα να υπερασπίσουν στα δικαστήρια, αλλά και έξω από αυτά, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η Mayra Gutierrez είναι μέλος αριστερού πολιτικού κόμματος. Τη δεκαετία του '80, τρία από τα αδέλφια της εξαφανίστηκαν, ενώ η εξαφάνιση της ίδιας συμπίπτει με τη χρονική στιγμή που η βραβευμένη με Νόμπελ Ειρήνης Ριγκομπέρτα Μεντσού έχει ξεκινήσει διαδικασία προσφυγής στη δικαιοσύνη ενάντια σε πρώην δικτάτορες και στρατιωτικούς για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Δύο μέλη της στρατιωτικής ηγεσίας έχουν ήδη συλληφθεί λόγω αποδείξεων ανάμιξής τους στην δολοφονία του επισκόπου Χεράρδι πριν δύο χρόνια.

Για περίπου 6 χρόνια δεν είχε παρουσιαστεί περίπτωση βίαιης εξαφάνισης, τα σώματα όμως εκείνα που ο ρόλος τους ήταν να συλλαμβάνουν παράνομα και να εξαφανίζουν πρόσωπα δεν έχουν διαλυθεί και ανά πάσα στιγμή μπορούν να δράσουν ενάντια σε εκείνους που τολμούν να θίξουν την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων.

(Πηγή: Rebelion)

Βίαιη καταστολή διαμαρτυριών ενάντια στην αύξηση της τιμής των εισιτηρίων στα μέσα μαζικής μεταφοράς

Πέντε άτομα σκοτώθηκαν -ανάμεσά τους και ο φωτογράφος της εφημερίδας *La Prensa* που κάλυπτε τα γεγονότα-, 14 τραυματίστηκαν και δεκάδες συνελήφθησαν κατά τη διάρκεια τριήμερων έντονων διαμαρτυριών και κινητοποιήσεων, που προκάλεσε η απόφαση του δημάρχου της Πόλης της Γουατεμάλας να αυξήσει τις τιμές των εισιτηρίων στα μέσα μαζικής μεταφοράς και να απελευθερώσει πλήρως τις τιμές των εισιτηρίων των ιδιωτικών εταιρειών που καλύπτουν πολλές διαδρομές μέσα και έξω από την πρωτεύουσα.

Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Γουατεμάλας εξέφρασε την έντονη δυσαρέσκειά της για τη χρήση βίας και χαρακτήρισε ως απαράδεκτη τη στάση τόσο της δημοτικής αρχής όσο και της κυβέρνησης, οργάνων που είναι αρμόδια να ρυθμίζουν και να ελέγχουν τη λειτουργία των υπηρεσιών μεταφοράς, αλλά στην πραγματικότητα θέτουν τα ιδιωτικά συμφέροντα υπεράνω της ευημερίας του κοινωνικού συνόλου.

Από την πλευρά της, η URNG χαρακτήρισε τα συγκεκριμένα μέτρα ως ανεύθυνα, τα οποία δεν οδηγούν σε επίλυση του προβλήματος της μεταφοράς αλλά σε επιδείνωσή του, καθώς μεταφέρουν το κόστος της κακής διαχείρισης και της γενικευμένης διαφθοράς στον πληθυσμό που χρησιμοποιεί τα μέσα μεταφοράς, ωθώντας τον σε ακόμα μεγαλύτερη φτώχεια.

(Πηγή: Rebelion, URNG [http://www.urng.com], La Prensa)

Μήνυση κατά του Ρίος Μοντ

Ο Εφρέν Ρίος Μοντ ήταν ο δικτάτορας που κυβέρνησε τη Γουατεμάλα για ένα περίπου χρόνο (1982-1983), καταφέρνοντας να κάνει το δικό του ρεκόρ: 15.000 νεκροί μόνο σε αυτό το διάστημα. Ήταν η εποχή της πολιτικής της "καμένης γης", που αποσκοπούσε στο να στερήσει τους αντάρτες από την κοινωνική τους βάση.

Στη Γουατεμάλα της ατιμωρησίας, σήμερα ο Ρίος Μοντ είναι εκλεγμένος βουλευτής, και μάλιστα πρόεδρος της βουλής... Πριν λίγο καιρό αποφάσισε να πάει διακοπές στη Γαλλία. Τότε η Ριγκομπέρτα Μεντσού κατέθεσε μήνυση εναντίον του στα ισπανικά δικαστήρια, η μήνυση έγινε αποδεκτή και η πιθανότητα να επαναληφθεί μια περίπτωση Πινοτσέτ ήταν πια ορατή. Τελικά, στις 17 Απρίλη, ο Ρίος Μοντ ακύρωσε το ταξίδι του στη Γαλλία δηλώνοντας πως θα κάνει τις διακοπές του στη Γουατεμάλα. "Γιατί να πάω αλλού, αφού η χώρα μας είναι τόσο όμορφη;", αναρωτήθηκε.

Τα ισπανικά δικαστήρια έχουν κρίνει ότι έχουν δικαιοδοσία να διώκουν τις παραβιάσεις της Σύμβασης Ενάντια στις Γενοκτονίες και της Διεθνούς Σύμβασης Ενάντια στα Βασανιστήρια, εφόσον πρόκειται για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και μπορούν να διώκονται σε οποιοδήποτε τόπο και χρόνο. Αυτό όμως έχει δύο πλευρές, αν αναλογιστεί κανείς ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, η επόμενη μήνυση που εκκρεμεί στα ισπανικά δικαστήρια είναι κατά της ηγεσίας των FARC της Κολομβίας, ενώ σε δικαστήριο των ΗΠΑ έχει κατατεθεί μήνυση κατά του Φιντέλ Κάστρο. Πρόκειται για θέμα που, αν υπερβούμε κάποιες προφάνειες σχετικά με το ρόλο της δικαιοσύνης, είναι σαφές ότι χωράει πολλή συζήτηση.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

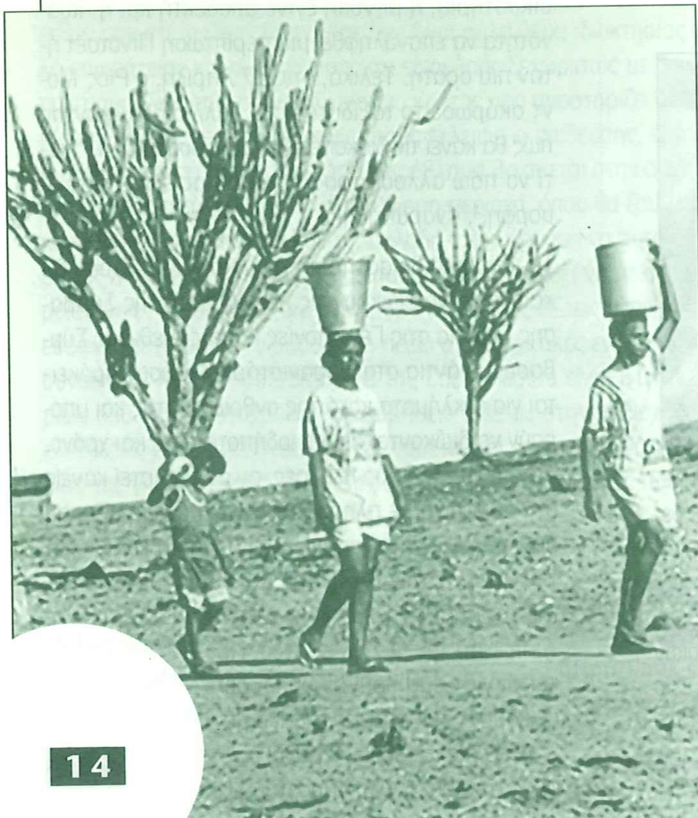
ΤΟ MST «ΑΠΕΙΛΗ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

Ο πρόεδρος Καρντόσο σκληραίνει τη στάση του απέναντι στους «Χωρίς Γη» αγρότες

Το MST (Κίνημα των Χωρίς Γη), πραγματοποιώντας τις υποσχέσεις του για ενεργό συμμετοχή στον «εορτασμό» των 500 χρόνων από την «ανακάλυψη» της Βραζιλίας, προχώρησε το τελευταίο διάστημα σε ένα κύμα καταλήψεων γης, ενώ στις 2/5/2000 πάνω από 300.000 μέλη του συμμετείχαν σε ταυτόχρονες καταλήψεις δημοσίων κτιρίων σε 18 πολιτείες της χώρας, αντιμετωπίζοντας τις πιο σκληρές, στην ιστορία του, συγκρούσεις με την αστυνομία.

Ο πρόεδρος Καρντόσο ζήτησε να εξαντληθεί όλη η αυστηρότητα του νόμου ενάντια στους καταληψίες δημοσίων κτιρίων, δηλώνοντας ότι το κίνημα βγαίνει εκτός συνταγματικών ορίων και απειλώντας ότι από τα μελλοντικά σχέδια της αγροτικής μεταρρύθμισης θα εξαιρεθούν οι «καταληψίες γης και δημόσιας ιδιοκτησίας».

Ο επίσκοπος Τομάς Μπαλντουίνο, πρόεδρος της Επισκοπικής Επιτροπής για τη Γη, δήλωσε ότι η αδιαφορία της κυβέρνησης για το πρόβλημα της γης θα οδηγήσει σε ακόμα μεγαλύτερες εντάσεις, ενώ, σχολιάζοντας δηλώσεις του προέδρου Καρντόσο ότι «απαλλοτρίωσε εδάφη 3 φορές όσο το Βέλγιο και έδωσε τίτλους γης σε 373.000 οικογένειες», επισήμανε ότι απλώς νομιμοποιήθηκαν καταλήψεις που ήδη υπήρχαν και συμπεριελήφθησαν στις στατιστικές σαν να είχαν απαλλοτριωθεί. «Δεν υπάρχει πολιτική αγροτικής μεταρρύθμισης. Ό,τι γίνεται είναι αποτέλεσμα πιέσεων. Ούτε το 5% όσων έχουν επιτευχθεί μέχρι σήμερα δεν είναι αποτέλεσμα κάποιας πρωτοβουλίας διαφορετικής από την κατάληψη της γης», υποστήριξε.

Από την πλευρά τους, οι χιλιάδες αγωνιστές του MST δήλωσαν ότι θα συνεχίσουν με κάθε τρόπο τον αγώνα τους για να προκαλέσουν την προσοχή της κυβέρνησης στις διεκδικήσεις τους, οι οποίες μόνιμα αγνοούνται και για να πραγματοποιηθεί μια ριζική αγροτική μεταρρύθμιση.

Απαίτησαν αύξηση του προϋπολογισμού για τις αγροτικές περιοχές, προγράμματα τεχνικής υποστήριξης, εκσυγχρονισμό των έργων υποδομής και πιστώσεις για 100.000 περίπου οικογένειες που έχουν εγκατασταθεί σε 504 ακαλλιέργητα αγροκτήματα σε ολόκληρη τη χώρα.

Κανένας δικαστής δεν θέλει να δικάσει αστυνομικούς που έχουν εμπλακεί σε σφαγές

Η δίκη ενάντια σε 150 αστυνομικούς που κατηγορούνται για τη δολοφονία 19 αγροτών «Χωρίς Γη» στην πολιτεία του Παρά έχει παραλύσει καθώς κανένας δικαστής δεν δέχεται να εκδικάσει την υπόθεση, επιβεβαίωσε στις 18/4/200 η Περιφερειακή Δικαστική Αρχή. Οι 13 δικαστές ποινικών υποθέσεων του Μπελέμ, πρωτεύουσας της πολιτείας του Παρά, από τους οποίους ζητήθηκε η εκδίκαση, αρνήθηκαν.

Η δολοφονία των αγροτών έγινε στις 17/4/1996, όταν τουλάχιστον 150 μέλη της στρατιωτικής αστυνομίας του Παρά επιτέθηκαν βίαια σε διαμαρτυρία που οργάνωσε το MST στην περιοχή El Dorado dos Carajas, όπου οι συγκρούσεις για το ζήτημα της γης είναι αρκετά έντονες.

Οι αστυνομικοί πήραν διαταγή να ανοίξουν το δρόμο που είχαν κλείσει πάνω από 500 μέλη του MST, άνοιξαν πυρ ενάντια στους διαδηλωτές και, μπροστά στις κάμερες της τηλεόρασης, δολοφόνησαν 19 άτομα και τραυμάτισαν πάνω από 40.

Το Βατικανό «διαλύει» την Επισκοπή του Σάο Πάολο, επίκεντρο της Θεολογίας της Απελευθέρωσης

Η Επισκοπή του Σάο Πάολο, την οποία μέχρι πρόσφατα διηύθυνε ο καρδινάλιος Arns, υπήρξε ένα από τα τελευταία οχυρά της Θεολογίας της Απελευθέρωσης στη χώρα.

Το Βατικανό αντικατέστησε τον γέροντα καρδινάλιο Arns με τον Claudio Hummes, ο οποίος κομματάκι-κομματάκι γκρεμίζει το οικοδόμημα που έχτισε ο Arns. Ο νέος καρδινάλιος, συντηρητικών τάσεων, εκμεταλλεύεται μεταξύ των άλλων και τις επιθέσεις που υφίσταται η προοδευτική θρησκευτική ιεραρχία από την κυβέρνηση και τους μεγαλογαιοκτήμονες λόγω της υπεράσπισης των δικαιωμάτων των φτωχών και περιθωριοποιημένων στρωμάτων του πληθυσμού. Και βήμα-βήμα προχωράει στην απομάκρυνση των επισκόπων που είναι στρατευμένοι στον αγώνα για τα θρησκευτικά, κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα μιας από τις μεγαλύτερες στον κόσμο επισκοπικής περιφέρειας με 16.000.000 κατοίκους, η οποία είναι κυκλωμένη από μια ζώνη φτώχειας και εξαθλίωσης, από τις μεγαλύτερες της Λατινικής Αμερικής. Τελευταίο παράδειγμα, η απομάκρυνση του επισκόπου Angelico Sundalo Bernandino, ο οποίος μαζί με τον Leonardo Boff αποτελούν τις ηγετικές μορφές της Θεολογίας της Απελευθέρωσης στη Βραζιλία.

ΗΠΑ

Ο Δήμαρχος της Νέας Υόρκης φυλακίζει τους άστεγους: «Δεν έχουν δικαίωμα να κοιμούνται στο δρόμο»

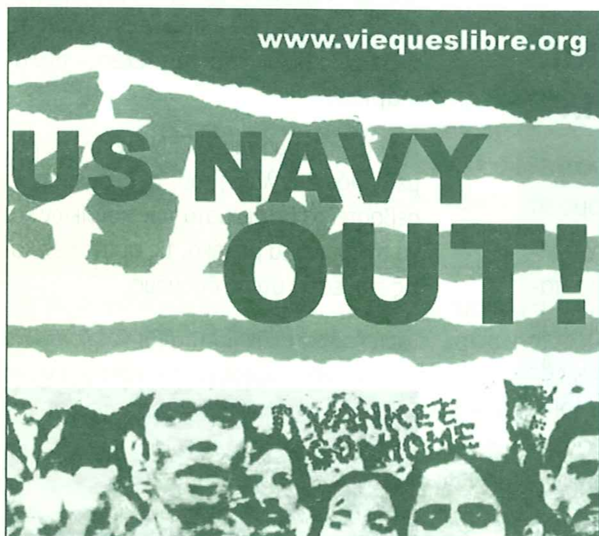
Μετά το «Δόγμα της Μηδενικής Ανοχής», το οποίο υποτίθεται ότι ήταν η αιτία που μειώθηκε η εγκληματικότητα στη Νέα Υόρκη αλλά στην ουσία όπλισε τα χέρια των αστυνομικών και τους έδωσε το δικαίωμα να πυροβολούν αδιακρίτως, τώρα φαίνεται πως ο δήμαρχος Ρούντολφ Τζουλιάνι ανακάλυψε καινούριο εχθρό.

Σε μια επίδειξη του πιο σκληρού προσώπου του, διέταξε τη σύλληψη των άστεγων της πόλης. «Δεν έχουν το δικαίωμα να κοιμούνται στο δρόμο. Στις πολιτισμένες κοινωνίες οι δρόμοι δεν χρησιμοποιούνται για να κοιμάται ο κόσμος. Για τον ύπνο, υπάρχουν τα κρεβάτια. Το δικαίωμα του ύπνου στους δρόμους δεν υπάρχει σε κανένα μέρος του κόσμου. Οι ιδρυτές του έθνους ποτέ δεν συμπεριέλαβαν αυτό το δικαίωμα στο Σύνταγμα», δήλωσε σε μια έξαρση ανθρωπισμού και δημοκρατικότητας.

(Πηγή: Rebelion)

ΠΟΥΕΡΤΟ ΡΙΚΟ

Μαζικές διαμαρτυρίες για την απομάκρυνση 215 «ανυπάκουων» κατασκηνωτών από το Βιέκες

Χιλιάδες Πορτορικανοί βγήκαν στους δρόμους στις 6/5/2000 για να εκφράσουν την αντίθεσή τους ενάντια στην επιχείρηση απομάκρυνσης 215 περίπου κατασκηνωτών από τις εγκαταστάσεις της αμερικάνικης ναυτικής βάσης στο νησί Βιέκες του Πουέρτο Ρίκο.

Η όλη επιχείρηση σχεδιάστηκε και εκτελέστηκε ξημερώματα της 5/5/2000 από ομοσπονδιακούς πράκτορες των ΗΠΑ και ειδικές μονάδες καταστολής του Πουέρτο Ρίκο, μετά την αποφασιστική άρνηση των κατασκηνωτών στο κάλεσμα του προέδρου Πέδρο Ροσέγιο να απομακρυνθούν και να μεταφέρουν τις κατασκηνώσεις διαμαρτυρίας σε άλλες περιοχές που θα τους διέθετε η ίδια η κυβέρνηση, μακριά από τις εγκαταστάσεις της βάσης.

Η κατάληψη και η δημιουργία των «κατασκηνώσεων πολιτικής ανυπακοής» είχε ξεκινήσει πριν ένα περίπου χρόνο με την απαίτηση να κλείσει η βάση και να δοθεί η γη στους κατοίκους του νησιού.

Η ηγεσία του κινήματος ενάντια στη βάση ανακοίνωσε τη δημιουργία μιας ομάδας εργασίας, η οποία θα αναπτύξει νέες στρατηγικές στην καμπάνια της.

(Πηγές: Rebelion, El Nuevo Dia, Vieques Libre, http://www.viequeslibre.org)

ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ

Ιθαγενείς λαοί απειλούνται από φαρμακευτικές εταιρείες

Αντιπρόσωποι ιθαγενών λαών από την Κεντρική Αμερική, τη Βενεζουέλα, τον Παναμά και το Μεξικό κατήγγειλαν ότι δέχονται πιέσεις από μεγάλα φαρμακευτικά εργαστήρια για να αποκαλύψουν τις συνταγές των εγχώριων θεραπευτικών φυτών που οι «σοφοί βοτανολόγοι» χρησιμοποιούν για να θεραπεύουν ασθένειες.

Το γεγονός καταγγέλθηκε σε κύκλο συζητήσεων με θέμα «Βιοποικιλότητα, Πνευματική Ιδιοκτησία και Ιθαγενικά Δικαιώματα», που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο των Αυτόνομων Περιοχών της Ακτής της Καραϊβικής στη Νικαράγουα (URACAN), στον οποίο συμμετείχαν περίπου 200 ιθαγενείς.

Η πρύτανις του Πανεπιστημίου έκανε γνωστό ότι οι έμποροι της βιοποικιλότητας εκμεταλλεύονται τους ιθαγενείς για να μάθουν τα μυστικά των θεραπευτικών φυτών που -εδώ και χιλιάδες χρόνια- χρησιμοποιούν για να θεραπεύουν ασθένειες, και στη συνέχεια τα κατοχυρώνουν με διπλώματα ευρεσιτεχνίας υπέρ των φαρμακευτικών βιομηχανιών.

Η πρύτανις σημείωσε ότι οι ίδιοι οι ιθαγενείς δεν μπορούν να κατοχυρώσουν τα μυστικά των φυτών τους -τα οποία αποτελούν κοινοτική και όχι ατομική ιδιοκτησία- λόγω του ότι η νομοθεσία που αφορά τα γενετικά στοιχεία δεν καλύπτει παρόμοιες περιπτώσεις.

Οι παρευρισκόμενοι αποφάσισαν να δημιουργήσουν ομάδες εργασίας με στόχο να παρέμβουν στα σχέδια και προγράμματα που έχουν σχέση με το σεβασμό της αυτονομίας των ιθαγενών λαών και της πολιτισμικής τους διαφορετικότητας.

(Πηγή: Rebelion)

ΚΟΛΟΜΒΙΑ

Οι FARC εξαγγέλλουν τη δημιουργία πολιτικού φορέα

Στις 29/4/2000 οι FARC (Επαναστατικές Ένοπλες Δυνάμεις της Κολομβίας) ανακοίνωσαν τη δημιουργία του *Μπολιβαριανού Κινήματος για τη Νέα Κολομβία* (Movimiento Bolivariano por la Nueva Colombia).

Σύμφωνα με τις FARC, το *Μπολιβαριανό Κίνημα* θα συμβάλλει στη διαδικασία ειρήνευσης, συμπεριλαμβάνοντας στις γραμμές του τομείς της κοινωνίας και άτομα τα οποία δεν επιλέγουν την ένοπλη πάλη ως μορφή αγώνα.

«Προτείνουμε το *Μπολιβαριανό Κίνημα* σαν ένα εναλλακτικό πολιτικό όργανο -απέναντι στα παραδοσιακά κόμματα- που θα ενώσει όλους εκείνους που δεν συμβιβάζονται», δήλωσε ο Αλφόνσο Κάνο, ο οποίος φέρεται ως επικεφαλής του κινήματος, ενώ σύμφωνα με τον ηγέτη των FARC Μανουέλ Μαρουλάντα, «αποστολή του *Μπολιβαριανού Κινήματος* θα είναι η προετοιμασία των μεγάλων μαζών για την κρίσιμη εκείνη στιγμή όταν θα έρθει η ευκαιρία να βγουν στο πολιτικό σκηνικό».

Το κίνημα, προς το παρόν, θα μείνει στην παρανομία για να μην επαναληφθεί η ιστορία της *Πατριωτικής Ένωσης* (Union Patriotic), η οποία δημιουργήθηκε ως νόμιμη οργάνωση μετά τις ειρηνευτικές συμφωνίες που υπογράφτηκαν το 1984, αμέσως όμως εξαπολύθηκε εναντίον της κύμα διώξεων και τυφλής βίας, με αποτέλεσμα, από τη δημιουργία της και μέχρι σήμερα, να έχουν δολοφονηθεί πάνω από 3.000 ηγετικά στελέχη και μέλη της.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΗ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΡΗΝΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΛΟΜΒΙΑ

Η Ισπανία και η Νορβηγία θα είναι οι «μεσολαβήτριες χώρες», προσκεκλημένες από την κυβέρνηση της Κολομβίας και την αντάρτικη ομάδα των *Επαναστατικών Ένοπλων Δυνάμεων της Κολομβίας* (FARC), για να ανταλλάξουν γνώμες πάνω στη διαδικασία συμφιλίωσης και για τις παράνομες καλλιέργειες στη λατινοαμερικάνικη χώρα, όπως ανακοίνωσε το ανώτατο μέλος της *Επιτροπής για την Ειρήνη*, Βίκτορ Ρικάρδο. «Αφού συμβουλεύτηκε διάφορες φιλικές κυβερνήσεις, η Επιτροπή (διαπραγμάτευσης) επέλεξε ως μεσολαβήτριες χώρες αυτής της συνάντησης την Ισπανία και τη Νορβηγία». Η πρόσκληση σε αυτές τις μεσολαβήτριες χώρες ανέκυψε ως αποτέλεσμα του ταξιδιού στην Ευρώπη μιας αντιπροσωπείας της κολομβιάνικης κυβέρνησης και των FARC, τον προηγούμενο Ιανουάριο.

Επίσης, έγινε γνωστό ότι το *Μπολιβαριανό Κίνημα για τη Νέα Κολομβία* (Movimiento Bolivariano), που οι FARC δημιούργησαν σαν κόμμα για να συμμετάσχουν στην πολιτική δραστηριότητα, θα συνεχίσει να μένει στην παρανομία αν και θα έχει και επίσημη παρουσία, όπως ανακοίνωσε ο κυριότερος εκπρόσωπος αυτού του αντάρτικου στις διαπραγματεύσεις για την ειρήνη με την κυβέρνηση σε μια συνέντευξη στην εφημερίδα *El Espectador*.

El Pais, 20/4/2000
Μετάφραση: Μπ. Χ., Σέρρες

Διάλογος κυβέρνησης-ELN;

Στις 25/4/2000, ο πρόεδρος της Κολομβίας Αντρές Παστράνα ανακοίνωσε την αποστρατιωτικοποίηση μιας περιοχής 4.749 τετρ. χιλ. στο βόρειο τμήμα της χώρας, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί σαν «ζώνη συνάντησης» για την έναρξη ειρηνευτικών συνομιλιών με την αντάρτικη οργάνωση ELN (δεύτερη μεγαλύτερη μετά τις FARC).

Η ανακοίνωση προκάλεσε έντονες διαμαρτυρίες των κατοίκων της περιοχής που συνεχίζονται μέχρι σήμερα χωρίς να έχει επέλθει συμφωνία με την κυβέρνηση, οι οποίοι εκφράζουν φόβους ότι χωρίς το στρατό θα βρίσκονται στο «έλεος» των ανταρτών.

Από την πλευρά του, ο ELN έχει αναλάβει, με δημόσια δήλωσή του, τη δέσμευση να σεβαστεί τα δικαιώματα των κατοίκων και να αναβάλει τα μπλόκα, τις απαγωγές και τις επιθέσεις στους δρόμους.

(Πηγή: El Tiempo, Colombia)

ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ

Απόπειρα πραξικοπήματος

Το βράδυ της Πέμπτης 18 Μαΐου, κάποιες «περίεργες» κινήσεις στρατιωτικών στο στρατόπεδο της 1ης Μεραρχίας του Στρατού (της πιο ισχυρής του στρατού της Παραγουάης) οδήγησαν σε μια ακόμα απόπειρα πραξικοπήματος. Τεθωρακισμένα άφησαν το στρατόπεδο και διάνυσαν τα λίγα χιλιόμετρα που το χωρίζουν από την πρωτεύουσα Ασουνσιόν. Έφτασαν στο κέντρο της πόλης, στην έδρα του Κογκρέσου, όπου ανταλλάχθηκαν μικρής έκτασης πυροβολισμοί με τους στρατιώτες της φρουράς. Οι πραξικοπηματίες, όμως, δεν κατάφεραν να πείσουν και άλλους για το σκοπό τους και, έτσι, πριν ακόμα ξημερώσει, η απόπειρα είχε κατασταλεί.

Η κυβέρνηση κατηγόρησε αμέσως ως ηθικό αυτουργό και υποκινητή της απόπειρας τον Λίνο Οβιέδο, στρατηγό, δράστη της προηγούμενης απόπειρας πραξικοπήματος στη χώρα, το 1996. Έγιναν συλλήψεις τουλάχιστον 70 στρατιωτικών και 4 βουλευτών της *Εθνικής Ένωσης των Ηθικών Κολοράδος* (Union Nacional de Colorados Eticos - UNACE), του πολιτικού κινήματος του οποίου ηγείται ο Οβιέδο. Ο τελευταίος (από την παρανομία όπου βρίσκεται μετά τη δολοφονία του αντιπροέδρου Αργκάνια και τα επεισόδια που επακολούθησαν, το Μάρτη του 1999) διέψευσε τα περί ανάμιξης δικής του ή βουλευτών του κινήματός του στα όσα διαδραματίστηκαν, σε συνέντευξη που έδωσε σε ραδιοφωνικό σταθμό.

Στη χώρα επιβλήθηκε από την κυβέρνηση κατάσταση έκτακτης ανάγκης για 30 ημέρες. Αυτό, σε συνδυασμό με τις «πρόχειρες» κινήσεις των στρατιωτικών, έδωσε αφορμή στους «καχύποπτους» να μειώσουν την «αυθεντικότητα» της απόπειρας: η κατάσταση έκτακτης ανάγκης απαγορεύει όλες τις συγκεντρώσεις πολιτών, με αποτέλεσμα τη ματαίωση των προγραμματισμένων διαδηλώσεων και κινητοποιήσεων εργατών και αγροτών ενάντια στο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων και την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης του προέδρου Γκονσάλες Μάκτσι. Ο Μάκτσι αμφισβητείται έντονα από όλες τις πολιτικές πλευρές ως μη νόμιμος πρόεδρος, αφού δεν είναι εκλεγμένος, αλλά αντικαταστάτης του προηγούμενου προέδρου Ραούλ Κούμπας, όταν αυτός εξαναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη χώρα το Μάρτη του 1999 κατηγορούμενος ως προστάτης του Οβιέδο. Η οικονομική πολιτική της κυβέρνησής του και η αποτυχία του για πάταξη της διαφθοράς έχουν οδηγήσει σε πληθώρα απεργιών και κινητοποιήσεων τους τελευταίους μήνες.

Ο Μάκτσι ανήκει στο *Partido Colorado*, το συντηρητικό κόμμα που κυβερνά ανέκαθεν την Παραγουάη. Η πολιτική κίνηση του Οβιέδο (UNACE) είναι κομμάτι του ίδιου κόμματος.

Σχετικά με την κατάσταση στην Παραγουάη, δες ΣΗΜΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ 1, «Ο Μάρτης της Παραγουάης».

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Εστίες κοινωνικής έντασης έτοιμες να εκραγούν

Στην επαρχία Σάλτα της Αργεντινής -στο βορρά, στα σύνορα με τη Βολιβία- περίπου 2.500 άτομα χρειάστηκε να κλείσουν για 11 ημέρες με μπλόκα τον αυτοκινητόδρομο που ενώνει τη χώρα με τη Βολιβία, να υποστούν μια σκληρότατη αστυνομική επίθεση και να συμμετάσχουν σε έντονες διαπραγματεύσεις δώδεκα ωρών, για να αποσπάσουν τελικά από την τοπική κυβέρνηση την υπόσχεση να δημιουργήσει 3.000 νέες θέσεις εργασίας και να πληρώσει στις οικογένειες των χιλιάδων ανέργων τα οφειλόμενα επιδόματα ανεργίας. Τα επιδόματα αυτά, ενώ αποστέλλονται στις τοπικές αρχές από τον εθνικό προϋπολογισμό, αποτελούν κονδύλια τα οποία διαχειρίζονται οι τοπικοί πολιτικοί καουδίγιος, προωθώντας τα στους άνεργους της περιοχής ανάλογα με την πολιτική τους επιλογή και την εξυπηρέτηση προσωπικών συμφερόντων.

Το μέλλον είναι κοντά...

Η κατάσταση του πληθυσμού στην επαρχία της Σάλτα, κυρίως στις πόλεις General Mosconi, Tartagal και Aguaray -όπου κατοικούν περίπου 130.000 άτομα-, χαρακτηρίζεται σχεδόν τραγική, καθώς τα ποσοστά της ανεργίας σχεδόν αγγίζουν το 60%.

Η φτώχεια και η περιθωριοποίηση ήρθαν ως επακόλουθα της ανεργίας που προέκυψε από τις απολύσεις χιλιάδων εργαζομένων, όταν η κρατική πετρελαϊκή εταιρεία YPF πωλήθηκε στην ισπανική Repsol.

Η σοβαρότητα της κατάστασης ήρθε στην επιφάνεια με τα μεγάλα μπλόκα που στήθηκαν στους δρόμους το Μάιο του 1997, οπότε και οι διαμαρτυρόμενοι κατόρθωσαν να αποσπάσουν από την κυβέρνηση υπόσχεση για δημιουργία 5.000 θέσεων εργασίας σε μεγάλα δημόσια έργα της περιοχής. Πολλές υποσχέσεις έμειναν στα λόγια και το Δεκέμβριο του 1999, την ημέρα που αναλάμβανε την προεδρία της χώρας ο Φερνάντο Ντε Λα Ρούα, τα μπλόκα στήθηκαν και πάλι στους δρόμους. Αυτή τη φορά ήταν μαζί και οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι οποίοι απαιτούσαν να πληρωθούν οφειλόμενους μισθούς αρκετών μηνών.

Εστίες κοινωνικής έντασης έτοιμες να εκραγούν υπάρχουν σε πολλές περιοχές της χώρας, καθώς βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες ψήφισης νόμων αναδιάρθρωσης της οικονομίας και περικοπών στον προϋπολογισμό, που επιβάλλονται από το ΔΝΤ, ενώ τα συνδικάτα αναγγέλλουν κινητοποιήσεις και απεργίες.

(Πηγή: Rebelion, Pagina12)

ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑ

Αναβλήθηκαν οι εκλογές

Οι προγραμματισμένες για τις 28 Μαΐου εκλογές αναβλήθηκαν, λόγω αδυναμίας του ηλεκτρονικού συστήματος να αντεπεξέλθει σε αυτές. Οι εκλογές θα γίνονταν σε ποσοστό 98% με ηλεκτρονικό, αυτοματοποιημένο τρόπο (με ηλεκτρονικές κάρτες) και θα κάλυπταν όλα τα επίπεδα της πολιτικής δομής της χώρας: από τον πρόεδρο της δημοκρατίας μέχρι τα τοπικά συμβούλια. Συνολικά υπάρχουν 36.000 υποψήφιοι για 6.241 αξιώματα.

Σύμφωνα με τις αρχές, θα γίνει δικαστική έρευνα για τυχόν ποινικές ευθύνες κατά της βορειοαμερικάνικης εταιρείας που είχε αναλάβει την οργάνωση του ηλεκτρονικού συτήματος. Η νέα ημερομηνία των εκλογών δεν έχει καθοριστεί τη στιγμή αυτή. Υπολογίζεται ότι θα γίνουν σε έναν περίπου μήνα.

ΠΕΡΟΥ

Με ψήφους-φάντασμα κέρδισε τον πρώτο γύρο ο Φουχιμόρι

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Εκλογικής Επιτροπής και επί του 86,77% των ψήφων, στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών καταμετρήθηκαν 9.282.464 ψηφίσαντες και 10.659.792 ψήφοι! Υπάρχει δηλαδή ένα πλεόνασμα 1.377.328 ψήφων άγνωστης προέλευσης (γνωστής όμως κατάληξης). Αυτό σημαίνει ότι το 15% περίπου των ψήφων είναι ψήφοι-φάντασμα. Όσον αφορά τις εκλογές για το κοινοβούλιο, το πλεόνασμα περιορίζεται στις 1.234.483 ψήφους (14% των ψήφων).

Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, το 54% των Περουβιανών πιστεύει ότι έγινε νοθεία στον πρώτο γύρο.

Αποσύρθηκε η αντιπολίτευση από τον δεύτερο γύρο

Ο αντίπαλος του Φουχιμόρι, Αλεχάντρο Τολέδο, αποσύρθηκε από τον δεύτερο γύρο των εκλογών. Άλλωστε, είχε ήδη απειλήσει ότι θα το έκανε αν δεν εκπληρώνονταν άμεσα πέντε προϋποθέσεις:

(1) πρόσβαση στα κομπιούτερ της Εκλογικής Επιτροπής, (2) δημοσκοπήσεις από διεθνείς εταιρείες, (3) πρόσβαση στα Μ.Μ.Ε., (4) διαμόρφωση κώδικα ηθικής ενάντια στον «βρόμικο πόλεμο» κατά της αντιπολίτευσης και (5) παρατηρητές προ των εκλογών.

Ο Τολέδο δήλωσε ότι, παρ' ό,τι δεν θα συμμετάσχει στις εκλογές για να μη νομιμοποιήσει την «κοινοβουλευτική δικτατορία» του Φουχιμόρι, θα συνεχίσει την προεκλογική του εκστρατεία, μετατρέποντάς τη σε εκστρατεία καταγγελίας της νοθείας. Σε ολόκληρη τη χώρα έχουν προκηρυχθεί απεργίες κατά της «δικτατορίας», ενώ άγρια επεισόδια έγιναν στη Λίμα, μπροστά στο προεδρικό μέγαρο, καθώς και σε άλλες πόλεις. Στις πιέσεις προς τον Φουχιμόρι από διάφορες χώρες (ΗΠΑ, Ε.Ε., χώρες της Λατινικής Αμερικής) να κάνει ελεύθερες εκλογές, προστέθηκε και η πίεση από αξιωματικούς του στρατού.

Τελικά, ο Φουχιμόρι «εξελέγη» με 50,3% (λιγότερο από το 40% επί των εγγεγραμμένων, αφού η αποχή ήταν 16% και τα άκυρα έφθασαν το 32,5%). Ο Τολέδο, χωρίς να είναι υποψήφιος, πήρε το 17% των ψήφων και, αμέσως μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, δήλωσε ότι ο τρίτος γύρος τώρα αρχίζει και ο Φουχιμόρι δεν θα αντέξει πάνω από ένα χρόνο. Ταυτόχρονα, διαδηλώσεις ξέσπασαν ξανά σε όλη τη χώρα.

ΜΕΞΙΚΟ

Σφίγγει ο στρατιωτικός κλοιός γύρω από τον EZLN

Συστηματικά και χωρίς διακοπή, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση σφίγγει τον στρατιωτικό και αστυνομικό κλοιό γύρω από τον EZLN.

Εάν το 1997, τρία χρόνια μετά από την εμφάνιση του EZLN, υπήρχαν στην Τσιάπας 197 στρατιωτικά σημεία -βάσεις, στρατόπεδα, μπλόκα- σήμερα υπάρχουν 300 σημεία με στρατιωτική παρουσία, κάποια από αυτά μέσα στις ίδιες τις ιθαγενικές κοινότητες, καταλαμβάνοντας σχολεία, καλλιεργήσιμες εκτάσεις ή καταστρέφοντας τον δασικό πλούτο της ζούγκλας Λακαντόνα.

Τραγωδίες σαν αυτή του Ακτεάλ, το Δεκέμβριο του '99, χρησιμοποιήθηκαν ως πρόσχημα για την αύξηση της στρατιωτικής παρουσίας. Μετά τη σφαγή, στη ζώνη των Λος Άλτος εγκαταστάθηκαν 20 στρατόπεδα και 30 στην περιοχή των Μόντες Ασούλες (Γαλάζιων Βουνών), ενώ το Μάρτιο του 2000 δημοσιεύτηκε διάταγμα του προέδρου Σεδίγιο για απαλλοτρίωση -με εξευτελιστική αποζημίωση- 30 εκταρίων κοινοτικών εδαφών που ανήκαν στην κοινότητα Μαραβίγια Τενεχάπα για να στηθεί νέο στρατόπεδο.

Στη στρατιωτικοποίηση της Τσιάπας προστίθεται η επίσης έντονη παρουσία της αστυνομίας, καθώς έχουν δημιουργηθεί περίπου άλλα 300 φυλάκια της Δημόσιας Ασφάλειας, της Ομοσπονδιακής και Πολιτειακής Δικαστικής Αστυνομίας, της Υπηρεσίας Μετανάστευ-

σης, σωμάτων τα οποία συνεργάζονται άψογα με το στρατό.

Στο παραπάνω πανόραμα, προστίθενται οι παραστρατιωτικές ομάδες που συνεχίζουν να δρουν συντονισμένα, αλλά και από κοινού με το στρατό και την αστυνομία ενάντια στον ιθαγενικό πληθυσμό και κάνοντας όλο και πιθανότερη την επανάληψη επιθέσεων και σφαγών όπως αυτή στο Ακτεάλ.

(Πηγή: La Jornada)

ΓΙΑΛΑΛΑΧ : Η αυτονομία μιας ιθαγενικής κοινότητας καταπατείται

Η κοινότητα Γιαλαλάχ έχει χαρακτηριστεί ως παράδειγμα αγώνα για την αυτονομία και την κοινοτική αυτοδιάθεση, καθώς από το 1981 έχει καταφέρει να ανατρέψει το σύστημα διοίκησης των κασίκες (ντόπιων ιθαγενών ηγετών-κομματαρχών, συνήθως του κυβερνώντος κόμματος PRI) που για 20 χρόνια κρατούσε τον πληθυσμό στο περιθώριο.

Από τη χρονιά εκείνη, ξανατέθηκαν οι βάσεις της κοινοτικής παράδοσης (συμβούλιο γερόντων, σύστημα κατανομής αξιωμάτων, κοινοτική εργασία κ.λπ.). Τα πολιτικά και πολιτιστικά προγράμματα που εφαρμόστηκαν, θεωρήθηκαν από τα πιο προωθημένα στην περιοχή, σε εθνικό επίπεδο γίνονταν αναφορές στις κοινοτικό μοντέλο άσκησης της εξουσίας στο Γιαλαλάχ, ενώ στο διάλογο του Σαν Αντρές, μεταξύ Ζαπατίστας και κυβέρνησης, μέλη της κοινότητας υπήρξαν σύμβουλοι του EZLN και συμμετείχαν στην ίδρυση του *Εθνικού Ιθαγενικού Κογκρέσου* (CNI).

Από το 1998, η κυβέρνηση της πολιτείας της Οαχάκα, δημιουργεί μια τεχνητή σύγκρουση χρηματοδοτώντας μέσω του PRI τον εγγονό του παλαιού κασίκε της περιοχής και την ομάδα του, οι οποίοι τον Οκτώβριο '98 αναλαμβάνουν παράνομα τον έλεγχο της κοινότητας.

Στις 6/3/2000, το συμβούλιο των γερόντων και 40 περίπου μέλη της κοινότητας αποφάσισαν να καταλάβουν με ειρηνικό τρόπο το δημαρχιακό μέγαρο, απαιτώντας από την κυβέρνηση την επίλυση του πολιτικού προβλήματος. Δέχτηκαν επίθεση από βαριά οπλισμένους μπράβους των κασίκες, παρενέβη η αστυνομία και συνελήφθηκαν 34 ιθαγενείς, 11 από τους οποίους παραπέμφθηκαν σε δίκη.

Η κοινότητα καταγγέλλει την επίθεση ως προσπάθεια καταστροφής μιας παραδειγματικής εμπειρίας άσκησης της αυτονομίας και θεωρεί τους φυλακισμένους ιθαγενείς ως πολιτικούς κρατούμενους που διώκονται για τις ιδέες τους.

Αυτό που συμβαίνει στο Γιαλαλάχ δεν αποτελεί μια ενδοκοινοτική σύγκρουση, όπως θέλουν να το παρουσιάσουν ορισμένοι. Είναι η ακύρωση ενός ειρηνικού δρόμου ανασυγκρότησης των ιθαγενών λαών του Μεξικού και η επιβεβαίωση της στρατηγικής της κυβέρνησης για την εξόντωσή τους.

(Πηγή: καταγγελία της κοινότητας Γιαλαλάχ)

Ένας «στρατός» από παιδιά, χαμάληδες στην Κεντρική Αγορά της Πόλης του Μεξικού

Πάνω από 2.000 μικρά παιδιά και έφηβοι, που εργάζονται στην Κεντρική Αγορά της Πόλης του Μεξικού, αποτελούν την κύρια δύναμη των χαμάληδων της πιο μεγάλης αγοράς της Λατινικής Αμερικής. Με ωράρια εργασίας που φτάνουν τις 12 ώρες ημερησίως, ξεκινώντας από τις 3 τα χαράματα, υπολογίζεται ότι σε ημερήσια βάση κάθε παιδί μεταφέρει 2,5 τόνους αναλώσιμων εμπορευμάτων που καθημερινά φτάνουν από το εσωτερικό της χώρας, ενώ σε ετήσια βάση ο «στρατός» των παιδιών μεταφέρει εμπορεύματα που φτάνουν τους 1.800.000 τόνους.

Κι αυτό σαν συνέπεια της σοβαρότατης οικονομικής κρίσης που απαιτεί τουλάχιστον 3 άτομα μιας οικογένειας να εργάζονται για να συμπληρώσουν ένα εισόδημα που να επιτρέπει την κάλυψη των πιο βασικών αναγκών της.

Οι ατζέντηδες που διαχειρίζονται την «επενοικίαση» των παιδιών, εισπράττοντας 6-8 πέσος ανά άτομο ημερησίως, επικαλούνται ότι «τα παιδιά βοηθούν την οικογένειά τους» και, για να έχουν ελαφρότερη τη συνείδησή τους, θέτουν σαν προϋπόθεση μια γραπτή άδεια που να τους επιτρέπει να εργάζονται, υπογεγραμμένη από τη μητέρα ή τον πατέρα τους.

Παρόλο που ο νόμος απαγορεύει την παιδική εργασία, όλα τα παιδιά που εργάζονται στην Κεντρική Αγορά σαν χαμάληδες έχουν άδεια σαν αυτή των ενηλίκων, η οποία επιπλέον στοιχίζει 30 πέσος.

Μεγάλο μέρος των παιδιών έρχονται από την επαρχία, έχοντας αφήσει το χωριό και την οικογένειά τους, αναζητώντας δουλειά στην πόλη και μη έχοντας σπίτι να κοιμηθούν, δεν έχουν άλλη λύση από το να κοιμούνται στο πάτωμα κάποιας κρύας αποθήκης.

(Πηγή: La Jornada)

Ο αγώνας για τη Νομιμοποίηση των Εκτρώσεων

Το πρόβλημα των εκτρώσεων έχει πάρει εκρηκτικές διαστάσεις στο Μεξικό. Ο αριθμός τους έχει αυξηθεί κατακόρυφα, ενώ αντίστοιχα έχουν αυξηθεί και οι τραγικές συνέπειες των συνθηκών της παρανομίας στις οποίες πραγματοποιούνται: σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, οι (παράνομες) εκτρώσεις αποτελούν την τρίτη αιτία θανάτων που σχετίζονται με τη μητρότητα (ενώ και στην υπόλοιπη Λατινική Αμερική βρίσκονται μεταξύ δεύτερης και τέταρτης θέσης). Η (παντοδύναμη στο Μεξικό) Καθολική Εκκλησία δίνει σκληρό αγώνα ενάντια στη νομιμοποίηση της έκτρωσης (όπως και ενάντια στη σεξουαλική επιλογή, στα προφυλακτικά και στα αντισυλληπτικά). Το πολιτικό κόστος της υποστήριξης της νομιμοποίησης είναι μεγάλο για τα κόμματα, με αποτέλεσμα ακόμα και αυτά που την υποστηρίζουν (όπως π.χ. το σοσιαλδημοκρατικό PRD) να τη θεωρούν «θυσιάσιμο ζήτημα» στο βωμό των συμμαχιών, των ισορροπιών και του πολιτικού κόστους. Από την άλλη πλευρά, το φεμινιστικό κίνημα πολλές φορές δεν κατάφερε να απεγκλωβιστεί από το πεδίο της κομματικής αντιπαράθεσης ώστε να θέσει το ζήτημα με όρους περισσότερο κοινωνικούς.

Τα κείμενα από τα οποία μεταφράζονται τα παρακάτω αποσπάσματα αποπειρώνται να κάνουν μια αποτίμηση των φεμινιστικού κινήματος σε σχέση με το ζήτημα της έκτρωσης. Προέρχονται από το μεξικάνικο περιοδικό Guillotina, αρ. 42, φθινόπωρο 1999.

Η πολιτική κρίση που ζει το μεξικάνικο σύστημα μας υποχρεώνει να αναζητήσουμε νέους ορίζοντες, αφού, ενόσω η εξουσία επιδεικνύει την πλήρη αποτυχία των σημερινών της μηχανισμών εκλογής, λήψης αποφάσεων και δικαιοσύνης, η κοινωνία εξερευνά νέες μορφές πολιτικής, που υπερβαίνουν τα κόμματα και τους θεσμούς.

Σήμερα περισσότερο από ποτέ είναι απαραίτητο να ξαναφέρουμε στην επιφάνεια τις διαδικασίες και τα ζητήματα που στη διάρκεια αυτού του αιώνα συνόδευσαν κάποια κοινωνικά προβλήματα τα οποία εξακολουθούν να υφίστανται. Με αυτή την έννοια, η έκτρωση θα εξακολουθεί να αποτελεί μέρος του καταλόγου των κοινωνικών δικαιωμάτων των οποίων η εφαρμογή συνεχίζει να αναβάλλεται, παρά το γεγονός ότι το 64% των παγκόσμιου πληθυσμού ζει κάτω από νομοθεσίες που επιτρέπουν την εφαρμογή της όποτε το επιλέγει η γυναίκα. Ωστόσο, στη χώρα μας η εκούσια διακοπή της κύησης εξακολουθεί να αποτελεί απαγορευμένο θέμα, αφού η νομοθεσία την ποινικοποιεί. [...]

Η έκτρωση αποτελεί πρόβλημα πολιτικό και κοινωνικό, που εκθέτει την ηθική εκείνων που συγκροτούν την κορυφή της εξουσίας, όχι μόνο επειδή αποδεικνύει το ψεύδος και την αδικία των συστημάτων απονομής δικαιοσύνης καθώς και την ανευθυνότητα και την απροθυμία των πολιτικών μπροστά στους ανησυχητικούς δείκτες θνησιμότητας των γυναικών εξαιτίας εκτρώσεων που γίνονται κάτω από κακές συνθήκες, αλλά και επειδή ξεγυμνώνει την Καθολική Εκκλησία. [...] Η εκκλησιαστική ιεραρχία αναγκάστηκε να καταπιεί τα λόγια της μπροστά στους αριθμούς που δείχνουν ότι η πλειονότητα των γυναικών που κάνουν έκτρωση είναι πιστές καθολικές. [...]

Στη χώρα μας έγιναν διάφορες απόπειρες να θεσπιστούν νόμοι σε σχέση με την έκτρωση. Τον Αύγουστο του 1976, με πρωτοβουλία της κυβέρνησης Ετσεβερία, δημιουργήθηκε με τη συμμετοχή 64 ειδικών η *Διεπιστημονική Ομάδα για την Έκτρωση* (GIA), η οποία είχε στόχο να διαμορφώσει μια πρόταση σε επίπεδο νομικό και περίθαλψης που θα επέτρεπε τη ρύθμιση του ελέγχου της γεννητικότητας και των εκτρώσεων. Η πρωτοβουλία αυτή ανέκυψε ύστερα από τη δυσφορία που είχαν προκαλέσει οι περιορισμοί του νέου νόμου για τον πληθυσμό (1974), ο οποίος προωθούσε πολιτικές που απέβλεπαν στον οικογενειακό προγραμματισμό, αλλά απέκλειε πλήρως την έκτρωση, παρά την έκταση που είχε το πρόβλημα. Οι φεμινιστικές ομάδες επωφελήθηκαν από τη νέα συγκυρία και έθεσαν αμέσως το αίτημα για μητρότητα ελεύθερη και με επιλογή.

Η έκθεση της GIA πρότεινε την κατάργηση του νόμου που τιμωρούσε την έκτρωση, όταν αυτή γινόταν με αίτημα της γυναίκας. [...] Ωστόσο, η κυβέρνηση αγνόησε την πρόταση και έδειξε έλλειψη πολιτικής βούλησης να ψηφίσει νόμο επί του θέματος, αφού δεν είχε πρόθεση να ανοίξει πόλεμο με την εκκλησία. [...]

Ωστόσο, το σκηνικό που είχε διαμορφωθεί σε αυτή τη συγκυρία άφηνε ισχυροποιημένες τις φεμινιστικές ομάδες, που ξεκίνησαν κινητοποιήσεις για την υποστήριξη της πρότασης της GIA. Οι ομάδες αυτές συγκρότησαν τη *Συμμαχία Φεμινιστριών* και αργότερα, το 1979, το *Εθνικό Μέτωπο Αγώνα για την Απελευθέρωση της Γυναίκας* (FENALIDEM), με άξονα την υπεράσπιση του δικαιώματος στην ελεύθερη και με επιλογή μητρότητα. Η FENALIDEM, χωρίς να περιορίζεται στα αιτήματα της αποποινικοποίησης, απαίτησε η έκτρωση να είναι ασφαλής και δωρεάν και να πληρώνει γι' αυτή το κράτος μέσω του συστήματος υγείας, αφού αν έμενε στα χέρια των ιδιωτών οι πλουσιότερες γυναίκες θα μπορούσαν να κάνουν έκτρωση χωρίς κίνδυνο και σε καλύτερες συνθήκες, ενώ οι φτωχότερες θα κατέφευγαν σε μεθόδους πιο φθηνές αλλά μη ασφαλείς.

Το 1979, η FENALIDEM, μέσω της *Συμμαχίας της Αριστεράς*, που είχε συγκροτηθεί από το *Κομουνι-*

στικό Κόμμα, έφερε στο κοινοβούλιο μια πρόταση νόμου για την Ελεύθερη και Με Επιλογή Μητρότητα. Το σημαντικό στοιχείο του δημόσιου διαλόγου, που ξεκίνησε με αυτή την πρόταση νόμου, ήταν ότι εγκαινιάστηκε η ευρεία συμμετοχή κοινωνικών κομματιών που μέχρι τότε ήταν ξένα προς το πρόβλημα, γεγονός που επέτρεψε να σπάσει η λογική του διαλόγου των «ειδικών» και να ανοίξει μια συζήτηση σε δημόσιο επίπεδο, διαδικασία στην οποία σημαντικό ρόλο έπαιξε ο (εναλλακτικός) τύπος.

Η αντίδραση της εκκλησίας και των αντιτιθέμενων στην εκούσια διακοπή της κύησης ήταν άμεση. Το PAN [το κόμμα της δεξιάς] παρουσίασε μια πρόταση ριζικά αντίθετη με εκείνη της *Συμμαχίας της Αριστεράς*. Αυτή η έντονη αντίθεση εμπόδισε την πρωτοβουλία για την «Ελεύθερη και Με Επιλογή Μητρότητα» να γίνει αντικείμενο σοβαρής συζήτησης. Η πρόταση έμεινε στον αέρα, αλλά, αντίθετα με ό,τι συνέβη το 1976, το φεμινιστικό κίνημα βγήκε από αυτή την ιστορία σοβαρά τραυματισμένο.

Αν και υπήρξαν και άλλες απόπειρες μερικής αποποινικοποίησης της έκτρωσης (1983 από την κυβέρνηση Δελαμαδρίδ και 1990 στην πολιτεία της Τσιάπας), όλες έμειναν ανολοκλήρωτες. Μία από τις τελευταίες, το 1995-1996, μαζί με την εκλογική μεταρρύθμιση, έδειξε για μία ακόμα φορά ότι οι κομματικές και νομοθετικές συζητήσεις δεν ξεπερνούν τα όρια των εξειδικευμένων διαβουλεύσεων, που περιορίζουν τον δημόσιο διάλογο και μετατρέπουν το ζήτημα της έκτρωσης σε όμηρο των πολιτικών διαπραγματεύσεων (δηλαδή σε θέμα που μπορεί να αναβληθεί, που δεν έχει προτεραιότητα στην εθνική πολιτική ατζέντα).

Σήμερα γίνεται μια συζήτηση στη βουλή για την επεξεργασία ενός ποινικού κώδικα για το D.F. [τη μείζονα περιοχή της πρωτεύουσας]. Τα κόμματα έχουν κάνει από καιρό σαφείς τις θέσεις τους σχετικά με το θέμα: το [κυβερνόν] PRI διατηρεί μια μοχθηρή ουδετερότητα με τη σιωπή του, το [σοσιαλδημοκρατικό] PRD επικυρώνει την ανικανότητά του να θίξει το θέμα και το αναβάλλει αιωνίως, ενώ το PAN με την αδιαλλαξία και το συντηρητισμό του κερδίζει την παρτίδα, μαζί με τον κυριότερο σύμμαχό του, την εκκλησιαστική ιεραρχία. [...]

Τόσο η εκκλησία όσο και η ελίτ της εξουσίας (κόμματα, βουλευτές, γερουσιαστές, κυβερνήτες κ.λπ.) γνωρίζουν ότι στη Λατινική Αμερική οι επιπλοκές από τις εκτρώσεις που γίνονται σε κακές συνθήκες είναι η κύρια αιτία θανάτου των γυναικών μεταξύ 19 και 39 ετών. Επίσης γνωρίζουν ότι στις χώρες όπου η έκτρωση είναι νόμιμη υπάρχει μόνο ένας θάνατος κάθε 10.000 εκτρώσεις, ενώ όπου είναι παράνομη υπάρχουν 1.000 θάνατοι κάθε 100.000 διακοπές κύησης. [...]

Σε κάθε περίπτωση, όμως, ευθύνες έχει και το φεμινιστικό κίνημα για το ότι η συζήτηση έχει υποταχθεί στην «καλή θέληση» της τάξης των πολιτικών. [...] Το ερώτημα είναι: γιατί το φεμινιστικό κίνημα εναπόθεσε τις ελπίδες του αποκλειστικά στο σύστημα των κομμάτων;

Η απάντηση είναι περίπλοκη, αλλά το πρόβλημα έγκειται στη στρατηγική των φεμινιστικών ομάδων ύστερα από την εμπειρία της δεκαετίας του '70. Το έργο τους περιορίστηκε στο να καλύπτουν τα κενά που άφηνε βαθμιαία το κράτος [...] και εγκατέλειψαν την πολιτική δράση και τη διαμόρφωση προτάσεων, πιστεύοντας ότι με καλές προθέσεις θα έσωναν τον κόσμο. [...]

Το σίγουρο είναι ότι η λύση είναι εγκλωβισμένη ανάμεσα σε μια αμφιλεγόμενη νομοθεσία που ποινικοποιεί τη διακοπή της ανεπιθύμητης κύησης και σε μια κοινωνία που, σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, πιστεύει ότι «η έκτρωση είναι πρόβλημα για το οποίο η γυναίκα μόνη της ή μαζί με το σύντροφό της πρέπει να αποφασίσει».[...]

Το φεμινιστικό κίνημα έχει την ευθύνη να περάσει στην επίθεση, αλλά για να το κάνει αυτό πρέπει να πλησιάσει κοινωνικά κομμάτια που βρίσκονται σε διαρκή κινητοποίηση (και μαζί με τα οποία ο φεμινισμός έγραψε την ιστορία του): το κίνημα των ομοφυλοφίλων, το οικολογικό κίνημα, τις εργαζόμενες στην παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών, τις ομάδες που αγωνίζονται ενάντια στο AIDS, τους ιθαγενείς κ.ά., ασκώντας την αυτονομία μας μέσα από την πράξη. [...]

Karina Ochoa Munoz

Απόσπασμα συνέντευξης της φεμινίστριας ανθρωπολόγου Μάρτα Λάμας, μέλους της Ομάδας Πληροφόρησης για την Αναπαραγωγή Με Επιλογή (GIRE), στο περιοδικό *Guillotina*

Ποιο είναι το νομικό καθεστώς σχετικά με την έκτρωση και ποιες οι αλλαγές που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια;

Το νομικό καθεστώς σχετικά με την έκτρωση στο Μεξικό δεν έχει αλλάξει σε σημαντικό βαθμό από τη δεκαετία του '40. Στους 32 ποινικούς κώδικες [των ομόσπονδων πολιτειών] εξακολουθεί να περιγράφεται ως αδίκημα, αλλά ταυτόχρονα υπάρχουν και κάποιες εξαιρέσεις. Αυτή τη στιγμή είναι επτά οι τύποι έκτρωσης που δεν επισύρουν ποινή: όταν η κύηση οφείλεται σε βιασμό (και στους 32), όταν οφείλεται σε απερισκεψία, σε αμέλεια (σε 29), όταν γίνεται για να σωθεί η ζωή της γυναίκας (σε 28), όταν γίνεται για λόγους που κακώς αποκαλούνται «ευγονικοί», σε περίπτωση εμβρύων με βαριά συγγενή ή γενετικά νοσήματα (σε 9), όταν η κύηση θέτει σε κίνδυνο την υγεία της μητέρας (σε 8), όταν η κύηση είναι αποτέλεσμα τεχνητής γονιμοποίησης χωρίς συγκατάθεση (σε 5) και, τέλος, όταν η έκτρωση γίνεται για λόγους κοινωνικοοικονομικούς, στην περίπτωση που η γυναίκα δεν μπορεί να θρέψει ένα παιδί ακόμα (σε 1). [...]

Από το 1871, όταν η νομοθεσία του Μεξικού περιέλαβε για πρώτη φορά την έκτρωση με σύγχρονους νομικούς όρους, δεν είναι παρά ελάχιστες οι περιπτώσεις που έχουν διωχθεί ποινικά κάποιες από αυτόν τον τεράστιο αριθμό υποτιθέμενων εγκληματιών, που διαπράττουν αυτό το αδίκημα. Πρόκειται για μια κατάσταση απολύτως ανώμαλη. Η έλλειψη βούλησης να διωχθεί αυτό το αδίκημα δείχνει ότι η κοινωνία και το δικαστικό σύστημα έχουν εδώ και δεκαετίες «αποποινικοποιήσει» την έκτρωση. [...]

Επιλογή αποσπασμάτων, μετάφραση: Κ.Α.

Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση στο Μεξικό

Στο δρόμο του νεοφιλελευθερισμού

Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο για την υπεράσπιση της δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΧΕΔΙΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Στις 6 Φεβρουαρίου, η στρατιωτική αστυνομία ανακατέλαβε την πανεπιστημιούπολη του UNAM (Αυτόνομο Εθνικό Πανεπιστήμιο της Πόλης του Μεξικού) και συνέλαβε περίπου 1.000 φοιτητές. Μ' αυτό τον τρόπο έληξε η δεκάμηνη απεργία των Μεξικάνων φοιτητών και φοιτητριών που συντάραξε τη μεξικάνικη κοινωνία και που οδήγησε τη μονοκρατορία του PRI στην υποχώρηση και στο πάγωμα των νεοφιλελεύθερων μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση.

Η περίοδος μετά την καταστολή είναι εξαιρετικά κρίσιμη για το κίνημα, ενώ οι προεδρικές εκλογές στις 2 Ιουλίου είναι καθοριστικές τόσο για τους φοιτητές όσο και για τους εργαζόμενους που αγωνίζονται ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις, τους Ζαπατίστας και κάθε αγωνιζόμενο κομμάτι της μεξικάνικης κοινωνίας. Κι αυτό γιατί, για πρώτη φορά ύστερα από 70 χρόνια, είναι πιθανό να εκλεγεί πρόεδρος εκτός του PRI, ο ακραίος νεοφιλελεύθερος και λαϊκιστής Βισέντε Φοξ του δεξιού PAN, που χαρακτηριστικά δηλώνει ότι σε 15 λεπτά αφού αναλάβει την εξουσία "θα έχει τελειώσει με τα προβλήματα των φοιτητών και της Τσιάπας".

Σ' αυτή την πολύ κρίσιμη για το κίνημα περίοδο -ενώ ακόμα βρίσκονται φυλακισμένοι/ες φοιτητές/τριες κατηγορούμενοι/ες για τρομοκρατία και εκκρεμούν εκατοντάδες εντάλματα σύλληψης- το Γενικό Απεργιακό Συμβούλιο του UNAM (CGH) διοργάνωσε το «1ο Παγκόσμιο Συνέδριο για την υπεράσπιση της δημόσιας και δωρεάν εκπαίδευσης, ενάντια στο νεοφιλελεύθερο σχέδιο ιδιωτικοποίησης».

Η έκφραση της αλληλεγγύης των αγωνιζόμενων φοιτητών όλου του κόσμου προς το κίνημα του UNAM είναι σήμερα περισσότερο από ποτέ απαραίτητη για τους Μεξικάνους φοιτητές. Όμως, δεν ήταν αυτός ο μόνος λόγος για τη διεξαγωγή του συνεδρίου. Όταν η επίθεση στην εκπαίδευση είναι κοινή και προέρχεται από τις ίδιες νεοφιλελεύθερες πολιτικές που επιβάλλουν οι διεθνείς οργανισμοί και εφαρμόζουν οι κυβερνήσεις και όταν τα κατά τόπους κινήματα έχουν αντίστοιχους στόχους και διεκδικήσεις, είναι πολύ σημαντικό τα κινήματα αυτά να έρθουν σε επαφή και να συντονίσουν τη δράση τους. Με άλλα λόγια, στην κοινή επίθεση πρέπει να αντιτάξουμε τον κοινό αγώνα.

Κάτω απ' αυτό το πρίσμα, οι 2.000 φοιτητές και φοιτήτριες από το Μεξικό και χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής που συμμετείχαν στο συνέδριο αποφάσισαν την ίδρυση μια μόνιμης δικτύωσης των αγωνιζόμενων φοιτητών όλου του κόσμου για την ανταλλαγή εμπειριών, την αλληλεγγύη και το συντονισμό της δράσης. Επίσης, αποφασίστηκε παγκόσμια εβδομάδα δράσης των φοιτητών/τριών τον Οκτώβρη του 2000 και διεξαγωγή του 2ου Παγκόσμιου Συνεδρίου τον Απρίλη του 2001, μάλλον στο Κεμπέκ.

Από τους δρόμους της Αθήνας και τα κινήματα των 3 τελευταίων χρόνων ενάντια στο νόμο Αρσένη, στο μεγαλύτερο φοιτητικό κίνημα του κόσμου, προσπαθώντας να καταλάβεις, να συγκρίνεις, να πάρεις ιδέες, να βγάλεις συμπεράσματα.

Η εξέγερση των φοιτητών άρχισε σχεδόν αμέσως με την έγκριση από το πανεπιστημιακό συμβούλιο της πρότασης του τότε πρύτανη Μπαρνές για την επιβολή διδάκτρων. Μιας πρότασης που επί χρόνια επαναλάμβανε το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα, ταυτόχρονα με την ανάγκη εισαγωγής ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων, την εξειδίκευση και τον περιορισμό των εισακτέων, και που συμπληρώνεται -τι σύμπτωση άραγε...- με διάφορα περί «ανταγωνιστικότητας του Πανεπιστημίου», «νέων συνθηκών και απαιτήσεων», «αποτυχίας του δημόσιου πανεπιστημίου». Εδώ τα πράγματα είναι προφανή: σε μια χώρα που πάνω από το 50% του πληθυσμού βρίσκεται κάτω από τα όρια της φτώχειας, τα δίδακτρα σημαίνουν την άμεση απομάκρυνση της συντριπτικής πλειοψηφίας των νέων των κατώτερων τάξεων από την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι φοιτητές απαντούν. Χρησιμοποιούν αναφορές στο Σύνταγμα της Μεξικανικής Επανάστασης που θέσπιζε τη δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση και τον λαϊκό της χαρακτήρα. Τονίζουν ότι το κόστος του Πανεπιστημίου έχει ήδη πληρωθεί από τους φόρους του μεξικάνικου λαού. Η κυβέρνηση, όμως, χρησιμοποιεί αυτά τα χρήματα για όπλα που τα στρέφει ενάντια στον ίδιο το λαό

-οι στρατιωτικές δαπάνες έχουν αυξηθεί με γεωμετρική πρόοδο ύστερα από την εξέγερση των Ζαπατίστας το '94. Τελικά, ακόμα κι αν επιβληθούν δίδακτρα, αυτά δεν μπορούν να καλύψουν παρά ένα ελάχιστο κομμάτι του κόστους λειτουργίας του μεγαλύτερου πανεπιστημίου της Λατινικής Αμερικής, με παραπάνω από 200.000 φοιτητές. Άρα, ο σκοπός δεν είναι, όπως λένε, η βελτίωση της ποιότητας σπουδών. Τα δίδακτρα είναι το πρώτο βήμα σε ένα σχέδιο ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης, στο ίδιο νεοφιλελεύθερο σχέδιο που ήδη έχει ιδιωτικοποιήσει τις τηλεπικοινωνίες, τα αστικά λεωφορεία και τώρα ιδιωτικοποιεί την επιχείρηση ηλεκτρισμού και την επιχείρηση πετρελαίου.

Το CGH, το οποίο στην ουσία δεν είναι τίποτα άλλο από το ανοιχτό συντονιστικό των γενικών συνελεύσεων των σχολών του UNAM, έθεσε απ' την αρχή της απεργίας τα αιτήματα, που έμειναν γνωστά ως «τα 6 σημεία».

Σε γενικές γραμμές το κίνημα ζητάει:

- Η εκπαίδευση να είναι δημόσια και δωρεάν, η εκπαίδευση να είναι ελεύθερη. Κατάργηση των περιορισμών στη διάρκεια φοίτησης και ελεύθερη πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση. Καλύτερη χρηματοδότηση της εκπαίδευσης, στο 12% του ΑΕΠ.
- Δημοκρατία στο Πανεπιστήμιο, με συμμετοχή των φοιτητών και εργαζόμενων στη λήψη των αποφάσεων και κατάργηση της πανεπιστημιακής αστυνομίας.
- Καμία παρέμβαση των επιχειρήσεων στο πανεπιστήμιο, κατάργηση της ιδιωτικής επιτροπής αξιολόγησης CENEVAL. Ενδυνάμωση του ανθρωπιστικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης και όχι μια εκπαίδευση που λειτουργεί με όρους κερδοφορίας.

Και δεν σταματάμε εδώ. Από τους δρόμους του Μεξικού στους δρόμους της Αθήνας, κοιτάξτε... έχουμε τον ίδιο αγώνα.

Γ.Μ.

Διευθύνσεις στο Internet σχετικά με τον αγώνα των φοιτητών του UNAM

CONSEJO GENERAL DE HUELGA (ΓΕΝΙΚΟ ΑΠΕΡΓΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ)
http://www.geocities.com/Baja/Mesa/9813
CGH, Τμήμα Χημείας
http://www.sindominio.net/cgh
Mexico Solidarity Network
http://www.mexicosolidarity.org
UNAM Student Movement (αγγλικά)
http://www1.gratisweb.com/jsimer/unam.htm

ΕΝΑ ΣΥΝΤΟΜΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΤΟΥ UNAM

Τους πρώτους μήνες του αγώνα το κίνημα ήταν πολύ μαζικό και εξωστρεφές. Διαδηλώσεις εκατοντάδων χιλιάδων, χάπενινγκς, εξορμήσεις στις γειτονιές, λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού, σύνδεση με τον αγώνα των εργαζομένων στον ηλεκτρισμό, τους υπαλλήλους του UNAM και με τις λαϊκές οργανώσεις στις γειτονιές του Μεξικού. Το κίνημα έτσι κατάφερε να κερδίσει την υποστήριξη της πλειοψηφίας της μεξικάνικης κοινωνίας.

Η κυβέρνηση απάντησε άμεσα με τρομοκρατία. Ο τεράστιος παρακρατικός μηχανισμός του PRI μπαίνει σε λειτουργία. Εμφανιζόμενοι συνήθως ως «αγανακτισμένοι γονείς και φοιτητές» είναι παρόντες σ' όλη τη διάρκεια του κινήματος. Χτυπούν, απαγάγουν, βιάζουν και απειλούν σε καθημερινή βάση. Τα ΜΜΕ μιλούν για «βάνδαλους ψευτο-φοιτητές», για «τρομοκράτες» και για «όργια στο πανεπιστήμιο». Σ' αυτή τη συντονισμένη επίθεση παρακράτους και ΜΜΕ απαντούν με μεγάλες καμπάνιες αντιπληροφόρησης. Η είσοδος στο UNAM σε δημοσιογράφους απαγορεύεται.

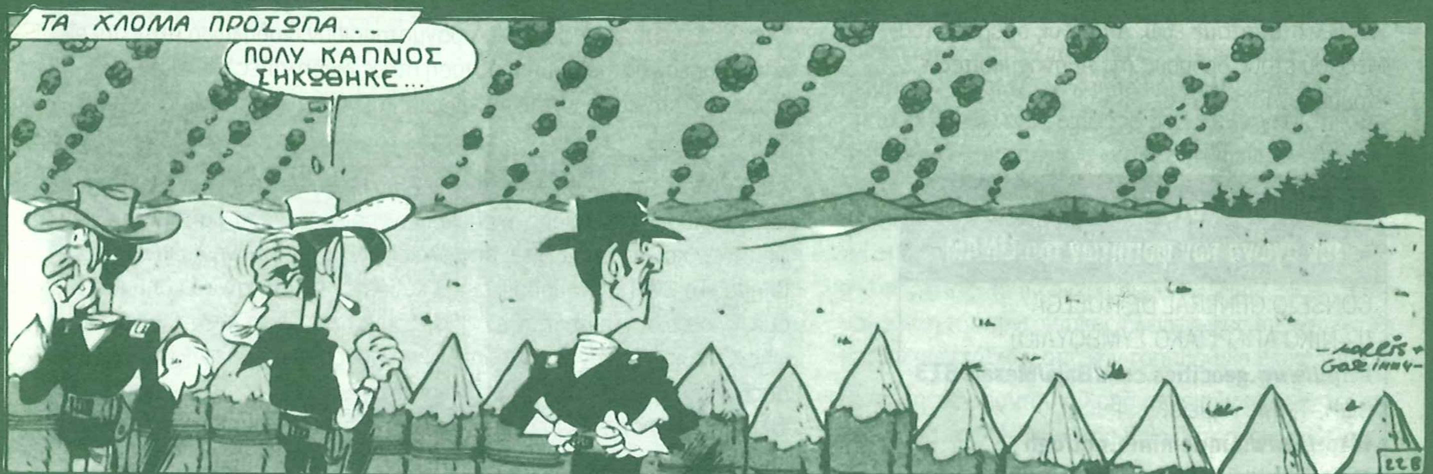
Στα τέλη του Απρίλη του '99, αντιπροσωπεία των Ζαπατίστας επισκέπτεται το UNAM και το CGH συνεδριάζει σε πανηγυρική ατμόσφαιρα. Λίγες μέρες μετά, η πρώτη νίκη για το κίνημα: ο πρύτανης Μπαρνές εισηγείται μείωση 30% στα δίδακτρα και λίγο αργότερα τα δίδακτρα γίνονται «εθελοντικά». Το CGH απορρίπτει την πρόταση. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού οι φοιτητές επιχειρούν να μπλοκάρουν τις εισαγωγικές εξετάσεις και αργότερα τις εγγραφές. Οι συγκρούσεις με παρακρατικούς και την αστυνομία είναι εξαιρετικά βίαιες, αλλά δεν καταφέρνουν να φέρουν αποτέλεσμα.

Ενώ το κίνημα έχει αρχίσει να απομαζικοποιείται λόγω της μεγάλης διάρκειας του και λόγω του καλοκαιριού, η διαμάχη μέσα στο CGH έχει ενταθεί. Από τα τέλη Αυγούστου χωρίζεται σε δύο στρατόπεδα: στους «ultras», που θέλουν συνέχιση της κατάληψης μέχρι την ικανοποίηση όλων των αιτημάτων, και τους «μετριοπαθείς», οι οποίοι προτείνουν τη λήξη της κατάληψης μετά από διαπραγματεύσεις και τη συνέχιση του αγώνα με άλλα μέσα. Αυτή η σύγκρουση θα οδηγήσει τον Οκτώβριο σε διάσπαση του CGH με την απομάκρυνση των «μετριοπαθών».

Στις 12 Νοεμβρίου παραιτείται ο πρύτανης Μπαρνές και τη θέση του παίρνει ο μέχρι τότε υπουργός Υγείας Ντε Λα Φουέντε.

Στις 11 Δεκέμβρη οι φοιτητές πραγματοποιούν διαδήλωση στην αμερικάνικη πρεσβεία για συμπαράσταση στους διαδηλωτές του Σιάτλ. Η διαδήλωση χτυπιέται από την αστυνομία και γίνονται εκατοντάδες συλλήψεις.

Από τις αρχές του νέου χρόνου, ο Ντε Λα Φουέντε κάνει μονομερή πρόταση επίλυσης της κρίσης, η οποία ικανοποιεί μέρος των αιτημάτων των φοιτητών και παρουσιάζεται από όλα τα ΜΜΕ ως η μόνη λύση στο πρόβλημα. Το CGH την απορρίπτει. Η κυβέρνηση διοργανώνει δημοψήφισμα, όπου η συντριπτική πλειοψηφία συμφωνεί με τη λήξη της κατάληψης. Οι φοιτητές κάνουν αντιδημοψήφισμα, όπου η πλειοψηφία ζητά την αποδοχή των 6 σημείων. Παρ' όλα αυτά, η κατάσταση έχει μεταστραφεί. Όλα δείχνουν ότι η κυβέρνηση προτίθεται να χρησιμοποιήσει βία. Έτσι, ενώ πρυτανεία και CGH βρίσκονταν σε διαπραγματεύσεις, γίνεται η επιχείρηση ανακατάληψης του Πανεπιστημίου. Το CGH επανασυγκροτείται αργότερα -και επανενώνεται- και ξεκινά αμέσως καμπάνια για την απελευθέρωση των συλληφθέντων.

Τιμή: 300 δρχ.